

„Nevykročíš-li do lesů, nikdy se nic nestane a tvůj život nikdy nezačne.“

Clarissa Pinkola Estés

ÚVODNÍK

Vážené přátelé, kolegové a vlastníci lesů, právě začíná jaro a to je doba naděje příslibu a očekávání. Vyhlížíme oteplení a voňavý vzduch, které nahradí chlad a temnotu. V historii SVOL asi nikdy nenajdeme podobný okamžik jako tento, kdy během jediného roku má dojít k několika významným změnám současně. Má být novelizován zákon o myslivosti, o lesích, připravujeme zásadní změnu organizace společného obchodu, snažíme se vybojovat přijatelnou formu podpory vlastníků pro klimatickou změnu a k tomu ještě přichází atak z Evropské komise připravující celou řadu dokumentů s drtivým dopadem na naše hospodaření v lesích. Chci vidět paralelu v té jarní naději i při řešení všech těchto úkolů a současně se obávám, že takový záběr životně důležitých témat se nepodaří efektivně zvládnout. Ne, neztrácím víru, ale uvážuji, co je z těchto věcí nejdůležitější.

Zákon o myslivosti se poněkud rozpliznul a vládní koalici i přes ustanovení v programovém prohlášení o podpoře práv vlastníků při organizaci honiteb neví, co to vlastně slíbila. Návrh je nemastný a neslaný, odmítá zmenšit honitby a soustředil se na sankce a kontrolu snížení stavů spárkaté zvěře. Rezignoval na stav zemědělské krajiny a absenci drobné zvěře v ní. Neví si úplně rady s žalostným stavem státní správy ani s metodikou jak určit přiměřený odlov. Pokud v takovém stavu půjde do sněmovny, pak výsledek neuspokojí žádnou ze stran sporu o podobu této novely.

Zákon o lesích zatím vypadá dobře, shoda, které jsme dosáhli s dalšími subjekty a vytvořili ad hoc platformu, se zatím jeví jako nosná a MZe, zdá se, akceptovalo zásadní obrysy našeho společného návrhu. V této věci cítím vysokou důležitost a je třeba zde napnout maximální úsilí o prosazení naší představy o moderním lesním zákonu srovnatelným se sousedními evropskými státy.

Podpora vlastníků s adaptací na klimatickou změnu se bohužel vyvíjí velmi nedobrym směrem a nesmyslně složitý systém, který narazil při notifikačním procesu, nám všem bude velice komplikovat život. Je otázkou, jestli je vůbec účelné doporučit vlastníků, aby na tento program přistoupili, pokud nebudou dostatečné garance ze strany MZe, že bude po celou dobu zachována alespoň slíbená sazba 1500 Kč/ha a rok.

Společný obchod se rodí a posouvá pomalu vpřed. Od 1. ledna t. r. byla založena SVOL obchodní s. r. o a začíná obchodovat od 1. dubna t. r. Je na nás všech, abychom ji podpořili a naležli odvahu dotáhnout do konce myšlenku, se kterou si pohráváme již nejméně posledních 20 let.

Ing. Jiří Svoboda, předseda SVOL

Podpora adaptace lesů za změnu klimatu – přínosy a rizika

3. února loňského roku podepsal ministr zemědělství zásady pro poskytování příspěvku na podporu adaptace lesních ekosystémů na klimatickou změnu pro nestátní i státní vlastníky lesů. Tímto dnem byli také potenciální zájemci o podporu vyzváni k zapojení do programu podáním tzv. ohlášení. Příjem vlastních žádostí za rok 2022, jehož spuštění bylo plánováno na 1. března 2023, se předběžně plánuje až od 1. dubna do 30. června 2023, jelikož program není dosud notifikovaný Evropskou komisí. Na základě jednání SVOL s ministerstvem došlo k určitým úpravám programu, zásadní otázky týkající se financování a povinností žadatelů v případě víceletého závazku však zůstávají nezodpovězené.

Kúrovcová kalamita mimořádného rozsahu jenom za roky 2018–2020 způsobila v českých lesích obrovské ekonomické škody, které byly na základě znaleckého posudku odhadnuty na 100 miliard korun (bez škod na mimoprodukčních funkcích). Nezanedbatelnou pomoc vlastníků nestátních lesů tak představovaly kúrovcové kompenzace, byť jejich sazba byla v závěrečné třetí etapě programu razantně snížena a rokem 2020 skončily. Nestátním vlastníků lesů bylo za období 4. čtvrtletí 2017–2020 na zmíněný dopad kúrovcové kalamity vyplaceno celkem 12,9 mld. korun. V porovnání s výší škod a s výhledem na náklady, které je nebo bude nutné na majetcích vynaložit na zalesnění holin a péči o kultury během následujících 30–40 let, a při omezených příjmech ze dřeva, nejde o částku nikterak závratnou.

Pro zajištění dlouhodobě udržitelného hospodaření v lesích je nutná ekologická i ekonomická udržitelnost, hospodářská funkce lesů a ochrana přírody se nevy-

čují. Chceme adaptovat lesy na změnu klimatu, zakládat druho- vě i věkově pestré lesní porosty,

posilovat biodiverzitu, ale to stojí vlastníky lesů nemalé peníze. Návrh SVOL na jednoduchou platbu za plochu dle kategorií lesa zohledňující i mimoprodukční funkce lesů Ministerstvo zemědělství kategoricky zamítlo. Přivítali jsme proto záměr ministerstva na vytvoření programu „Adaptace lesních ekosystémů na klimatickou změnu“, který měl ambice překlenout období od ukončení „kúrovcových kompenzací“ do realizace plateb za mimoprodukční funkce lesa, s nimiž počítá schválená Koncepce státní lesnické politiky v roce 2026 a k nimž se měl program adaptace postupně přibližovat.

Jak se toto přibližování daří? Zásady příspěvku na podporu adaptace zveřejněné na začátku února 2022 byly pro vlastníky lesů zklamáním – návrhem, na kterém je potřeba ještě hodně zapracovat – co nejvíce jej přiblížit podmínkám v lese a lesnickému provozu, maximálně zjednodušit a hlavně alokovat potřebné finanční prostředky v rozpočtu ministerstva. Jednání s novým ministrem zemědělství Zdeňkem Nekulou, které SVOL záhy na to absolvoval, bylo příslibem, že v programu ještě dojde k dílčím dodatečným úpravám; zásadní změny v podmínkách pro-

pokračování na str. 2 »

Foto: Unsplash

Den otevřených lesů SVOL letos 13. května

V sobotu 13. května proběhne na různých místech republiky pod záštitou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly 2. ročník akce pro širokou veřejnost „Den otevřených lesů“. Jejím pořadatelem je Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR (SVOL) a jeho členové.

Akce navazuje na loňský úspěšný pilotní ročník, koná se však téměř o měsíc dříve. „Loni nás natolik potrápilo vedro, že dřívější termín považujeme za rozumnější,“ říká předseda SVOL Jiří Svoboda. „Velmi si vážíme ochoty našich členů akci uspořádat navzdory velkému vytížení. Rád bych všem pořadatelům tímto poděkoval.“

Návštěvníci akce budou moci nahlédnout „pod pokličku“ lesníků, zjistit, co péče o les obnáší, a sami si i některé činnosti vyzkoušet. „Jedná se o představení lesa trochu jinak, než jak ho veřejnost většinou vnímá. Vlastníci lesů prostřednictvím programu, který pro návštěvníky na svých majetcích nachystali, chtějí ukázat význam lesa a jeho funkce. Rádi bychom

veřejnosti vysvětlili, proč je nutné v lese hospodařit a jak se k lesům chovat, aby i v budoucnu přinášely to, co od nich celá společnost očekává, a vyvrátili některé zažité

mýty,“ říká Jiří Svoboda, předseda SVOL. „Na lesních majetcích měst a obcí, soukromých osob i církví čeká veřejnost sobotní den naplněný pokračování na str. 2 »

INFORMACE

Bližší podrobnosti o programu naleznete na webu www.denotevrenychlesu.cz www.svol.cz

Pokud vám také záleží na tom, aby veřejnost vnímala práci lesníků a jejich přístup k hospodaření správně, uvítáme sdílení obsahu (nebo zveřejnění informace o konání akce) na sociálních sítích i on-line.

Podpora adaptace lesů za změnu... pokračování ze str. 1

gramu již ministerstvo bohužel nemožnilo. Následně projednávané a zčásti schválené návrhy změn v pravidlech nepochybně přispěly k příznivějšímu nastavení nového programu.

V únoru 2022 jsme zorganizovali jednání s pracovníky ministerstva na konkrétním lesním majetku s praktickými ukázkami dopadů a souvislostí ve vazbě na zveřejněná pravidla. Oceňujeme, že se podařilo prosadit alespoň některé požadavky SVOL na změnu podmínek, zejména zmírnit sankce u neplnění procenta přirozené obnovy, které je závislé na přírodě více než na vlastníkově, rozšíření výčtu u šetrných technologií, vyjasnit způsob označení stromů k zetlení a upravit podmínky u druhově pestřejší obnovy lesního porostu.

Za MZD je v případě CHS 45, 53 a 55 nově považována olše lepkavá a v CHS 55 i bříza bělokorá, došlo k úpravě podmínek nejméně zastoupeného stanovištně vhodné dřeviny z umělé obnovy, úpravě u genových základů. Dobrou zprávou pro žadatele je, že podmínka programu je splněna i v případě, že minimálního podílu MZD bylo dosaženo při obnově realizované před obdobím, za které se přijímají žádosti. Tyto změny byly promítnu-

ty do dodatku č. 1 zásad ze dne 8. 9. 2022.

„Uvítali jsme, že ministerstvo vyslechlo naše připomínky a pro rok 2023 akceptovalo naše návrhy na změnu v programu, která by umožnila vstoupit do programu i vlastníků lesů, kteří nemají co těžit a holiny po kůrovci již mají zalesněné. Podmínkou je provedení výchovy na 10 % plochy v porostech ve věku 11–60 let nebo doplnění mladých lesních porostů do 10 let o MZD v počtu minimálně 50 kusů na hektar. Dodatek č. 2 zásad reflektující tuto úpravu, ale ještě není oficiálně schválen a zveřejněn,“ uvádí předseda SVOL Jiří Svoboda.

Počátkem prosince jsme však zaznamenali nepřijemné překvapení. V rámci notifikačního procesu, který ještě není ukončen, Evropská komise podminila schválení podpory pětiletým závazkem žadatele. Tomuto požadavku budou pravidla příspěvku přizpůsobena v rámci zmíněného dodatku č. 2 zásad. V tomto okamžiku není jednoznačně zřejmé, co přesně obnáší víceletý závazek z pohledu rizik žadatele a jaké sankce či korekce výše příspěvku hrozí žadateli při nedodržení daných podmínek v průběhu pětileté udržitelnosti. Další velkou

Do programu lze přistoupit pouze v roce 2023.

Avizovaný termín podávání žádostí duben–červen 2023 – závisí na tom, kdy bude program notifikovaný Evropskou komisí.

Doba na podání žádostí 3 měsíce.

Variety příspěvku:

- **Podání žádosti o příspěvek pouze za rok 2022 bez přijetí pětiletého závazku** – podpora podléhá režimu de minimis, předpokladem je ohlášení podané v r. 2022. Požadavky podpory dle dodatku č. 1. zásad jsou k dispozici na www.eagri.cz v sekci Lesy/Dotace v LH a myslivosti/ Podpora adaptace
- **Podání žádosti o příspěvek za rok 2022 a přijetí pětiletého závazku již od roku 2022** – nepodléhá režimu de minimis, předpokladem je ohlášení podané v r. 2022, povinnost každoročně podat žádost či čestné prohlášení o nehospoďaření v daném roce. Požadavky podpory dle dodatku č. 2 zásad – dosud oficiálně nezveřejněny.
- **Pětiletý závazek za období 2023–2027** – nepodléhá režimu de minimis, předpokladem je ohlášení podané kdykoliv v r. 2023, podpora se počítá od 1. ledna 2023, ohlášení je víceleté, povinnost každoročně podat žádost či čestné prohlášení o nehospoďaření v daném roce. Požadavky podpory dle dodatku č. 2 zásad – dosud oficiálně nezveřejněny.

neznámou je výše minimálně garantované sazby na hektar a den. Z hlediska vlastníků lesů považuje SVOL za korektní, vyvážené a udržitelné, aby v případě, že stát nebude schopen zajistit avizovanou sazbu, byl program ukončen bez závazků žadatele. Vstup do programu je dobrovolný, ale změny, které jsou v jeho rámci požadovány, mohou do budoucna dotčené lesní majetky významně ochromit ekonomicky.

V původním návrhu je sice uvažováno se sazbou 4,22 Kč/ha/den, tj. 1540 Kč/ha a rok, ovšem zda žadatelé při dodržení všech

podmínek programu celou sazbu obdrží, není zaručeno. SVOL chce proto o finančním zajištění celého programu jednat s ministrem zemědělství.

„Vlastníci lesů potřebují záruky, že stát myslí adaptaci na klimatickou změnu vážně a je schopen a ochoten potřebné finance na požadované změny v lesích po celou dobu závazku alokovat. Bez toho by šlo jen o prázdné sliby a poškození konkurenceschopnosti českých lesních majetků v důsledku plnění požadavků jdoucích nad platný zákon o lesích,“ zdůrazňuje předseda SVOL.

Protože každý lesní majetek je jiný a stav lesních porostů v návaznosti na stále probíhající kůrovcovou kalamitu zcela odlišný v rámci celé republiky, doporučuje Martin Fojt, který zastupuje SVOL na jednáních pracovní skupiny MZe k finančním podporám v LH, vlastníkům lesů před podáním žádosti vyhodnotit konkrétní situaci na svém nebo svěřeném lesním majetku (stav po kalamitě, omezená produkční funkce, existenční nutnost cizího financování, pěstební cíle vlastníka lesa atd.). Současně upozorňuje na skutečnost, že na finanční příspěvek není právní nárok, sazba není garantovaná ani valorizovaná a v případě nedostatku finančních prostředků není vyloučeno plošné krácení. Zatímco žadatel je vázán pětiletým závazkem, on sám nemá jistotu kompenzace zvýšených nákladů a nižších výnosů odpovídající částkou vyplaceného příspěvku.

Nezanedbatelným rizikem pro žadatele je udržitelnost (stromy určené k zetlení se mohou stát zejména v době energetické nouze předmětem krádeže), finanční nákladovost administrace a způsob kontroly naplňování požadavků programu.

23. 3. 2023
Ing. Marie Růžková
tajemnice SVOL

Den otevřených lesů SVOL letos... pokračování ze str. 1

ny zážitky pro děti i dospělé. Velmi nás povzbudil úspěch pilotního ročníku akce v loňském roce. Věříme, že si návštěvníci najdou čas poznat les, do kterého třeba běžně chodí za odpočinkem, jinými očima i dalšími smysly také letos.“

Program akce, která již loni vzbudila značný zájem médií, se bude na jednotlivých místech lišit – od komentované procházky s lesníkem až po větší akci s doprovodným programem a občerstvením. Na řadě majetků jsou pro děti připraveny poznávací stezky s lesníkem i myslivečkou tématikou, kde se dozví, co všechno les celé společnosti poskytuje, a že je to možné jen díky správné péči o les – hospodaření, které je trvale udržitelné ekologicky i ekonomicky.

Návštěvníky čekají ukázky práce s lesní technikou i koňmi, výcvik

dravců, soutěže a kvízy pro děti i dospělé. „Rádi bychom ukázali příklady dobré péče a poutavou formou lidem sdělili, že les zdaleka není jen místem rekreace a sběru hub, ale i významnou složkou životního prostředí,“ vysvětluje Jiří Svoboda.

Do akce se letos zapojily i majetky, které kůrovcová kalamita prakticky zničila. To je případ společnosti Městské lesy Dačice s. r. o. „Nyní už ale stromečky zasázené v uplynulých třech letech, které uplynuly od doby, kdy se tudy prohnala kůrovcová kalamita, povyroستly. Už je vidět, jak pestrý les do budoucna v krajině vyrostete. Rádi bychom se pochlubili, že jsme to nevdali, ačkoliv u nás se dalo hovořit přímo o apokalypse, a zabojovali,“ uvádí jednatel Kamil Kupec.

Oba dva - lesník i myslivec chodí do lesa. Myslivec ale není totéž, co lesník. I dospělí si to někdy pletou. Někteří lesníci jsou také myslivci, myslivci ale většinou nejsou lesníci.

LESNÍK, A MYSLIVEC POZNAŠ ROZDÍL ?

MÁ LESNICKOU, PÉČE O JEHO POVO-
LÁNÍ. JE TO ODBORNÍK. PORADÍ VLASTNÍKO-
VI LESA, JAK SE O SPRÁVNĚ STARAT,
ABY PROSPÍVAL A ŽE STROMŮ BYLO CO
NEJLEPŠÍ. VYZNÁ SE V PĚSTOVÁNÍ STROMŮ,
ZNÁ LESNÍ, JAK VÍ, JAK LES
CHRÁNIT PŘED POŠKOZENÍM NAPŘ. OD
A DŘEVOKAZNÝCH ROZŮMÍ
LESNICKÝM DOKÁŽE ZMĚŘIT STROMY,
UMÍ PRÁCE V LESE NAPLÁNOVAT A SPRÁVNĚ
ZORGANIZOVAT. VYZNÁ SE V LESNICKÝCH
A PŘÍSTROJÍCH. CHRÁNÍ LES PŘED NEUKÁZNE-
NÝMI NÁVŠTĚVNÍKY.

Ukázka připravované vzdělávací brožury SVOL „Hravý průvodce lesem“ pro malé návštěvníky DOL

Den otevřených lesů SVOL

2. ročník

Zažijte lesy jinak...

13. května 2023

www.denotevrenychlesu.cz

Ing. Petr Král, jednatel SVOL obchodní s. r. o.: Dozrál čas na nový efektivnější model obchodu se dřevem

Jednatel nové společnosti SVOL obchodní s. r. o. Ing. Petr Král v rozhovoru pro Zpravodaj mimo jiné přibližuje, proč se ve SVOL mění forma společného obchodu se dřevem, jak bude konkrétně vypadat a proč by měl tento model zajímat nejen členy SVOL, ale i další nestátní vlastníky lesů.

Pojďme to vzít od začátku a prakticky. Představte nám novou obchodní společnost, její fungování a cíle...

Principem nové obchodní společnosti je akumulovat větší množství dřeva a lesnických produktů a uvést je na trh pod jedním jménem, identifikačním číslem. Dá se říct, že je to obdoba zemědělských družstev jako je Družstvo JIH, ale jsme společnost s ručením omezeným. Firma bude mít šest zaměstnanců. Chceme realizovat obchody v tuzemsku i zahraničí podle toho, jaké budou nabídky na trhu. Příležitost obchodovat dříví budeme nabízet našim členům, ale pokud nás osloví někdo mimo SVOL, budeme se snažit dohodnout.

Určitě nebudeme protiváhou Lesů ČR, které zobchodují ročně 4 až 6 milionů kubíků dřeva. Máme ambice, abychom hráli na trhu větší roli, ale nerad bych je teď přibližoval... Rádi bychom ročně zobchodovali stovky tisíc metrů krychlových. Jsme novou společností, začínáme od nuly a navazujeme na systém společného obchodu, který už SVOL realizuje. Dosud byl obchod založen jen na tom, že se s některými odběrateli dohodly množstevní bonusy pro členy, ale SVOL vysloveně neobchodoval, neuzavíral obchody svým jménem na své riziko. To se změní, obchodní vztah bude navázán mezi členem SVOL a obchodní společností... My dřevo koupíme od člena a zobchodujeme na trhu. Nebudeme mít meziklady nebo deponia. Systém funguje na tom, že se dříví expeduje přímo z lesa k odběrateli. Obchodními partnery budou prvotní zpracovatelé surového dříví, tj.

papírny, dřevozpracující podniky, pily v ČR a zahraničí. Kancelář máme v Českém Krumlově.

Proč právě teď? Co vedlo ke vzniku SVOL obchodní s. r. o.?

Vývoj založení obchodní společnosti není nová myšlenka, podnět vznikl už před lety. Seriózní diskuze k realizaci projektu se rozběhla na podzim 2021. Po projednání a schválení záměru a následných kroků v orgánech SVOL byla společnost založena ke dni 1. 1. 2023. Založení společnosti nereaguje na konkrétní záležitost typu kalamita, pokles cen... Na trhu jsou teď dobré ceny, přesto v tom SVOL vidí konkurenční výhodu. Ceny jsou teď pro vlastníky relativně dobré. Vývoj byl v posledních letech velice nestabilní, cena po větších kalamitách poklesla, potom se během jednoho roku narovnala. Cenu na trhu se dřívím vytváří podnikatelské prostředí, dřevozpracující průmysl ve středoevropském regionu, vývoj ceny je vždy dle poptávky. Nižší odbyt na výrobek ze dřeva skutečně je (některé papírny), ale výrazně jsme to zatím nepoznali na ceně našeho dříví. Může se stát, že se vývoj na trhu změní a poptávka klesne, což si samozřejmě nepřejeme. Smrková kulatina se teď obchoduje kolem 3000 Kč za metr krychlový. Od druhého kvartálu loňského roku cena kulatiny klesla, zřejmě není taková poptávka po řezivu jako loni. Může na to mít vliv i sezónní vývoj stavebnictví. Oproti rokům 2019 a 2020 jsou přesto dnes ceny mnohem lepší. Lesníci, kteří těžili dříví v době kúrovcové kalamity, na to dopltili. Teď je pro ně cena dřevní hmoty daleko příznivější a mohou si po delší době vyrovnat cashflow.

Foto: Archiv SVOL

Jakým způsobem jste o možnosti pracovat ve SVOL uvažoval? Co rozhodlo pro?

Po bývalém angažmá jsem se rozhlížel po nějaké zajímavé práci v oboru. Že SVOL hledá koordinátora společného obchodu jsem se dozvěděl od jednoho z jeho členů. Václav Toman, dlouholetý koordinátor obchodu se dřevem ve SVOL, mi pak následně poskytl detailní informace a celkovou ideu SVOLu. Vždy jsem měl rád výzvy a líbila se mi myšlenka přetvoření systému společného obchodu. Je postavena na klasickém modelu obchodní společnosti. Možnost vytvořit od základu nový efektivní systém byla v mém rozhodnutí asi zásadní.

Probíhá cokoliv jinak (v pozitivním i negativním slova smyslu), než jste si původně v souvislosti s novou pozicí představoval?

Nedá se úplně říct, že by mě nějaká záležitost zásadně překvapila. I dřívě jsem byl zvyklý na pozitivní i negativní ohlasy. Zastávám názor, že se věci musí řešit. Využít stávající zkušenosti a postupy, ale hledat i nové cesty.

Kde leží lesy, které máte srdci nejbližší?

Vyrůstal jsem a bydlím v Českém Krumlově. K této lokalitě mám výjimečný vztah. Určitě jsou to tedy lesy v Pošumaví, v okolí mého bydliště.

ING. PETR KRÁL
narozen 1976
v Českém Krumlově

- Jednatel SVOL obchodní s. r. o. a koordinátor společného obchodu s dřívím členů SVOL
- Dřívě: ředitel VLS ČR s. p., ředitel divize Horní Planá VLS ČR, ekonom divize Horní Planá VLS ČR, vedoucí výroby divize Čechy ALLWOOD a. s., vedoucí manipulačního skladu Křemže Lesy Český Krumlov a. s.

S jakým výsledkem své práce byste byl spokojen za rok?

Hlavním cílem je rychlý a efektivní rozjezd společnosti, která bude pomáhat všem svým členům. Věřím, že si s postupem času získá „obchodka“ plnou dů-

věru členské základny. Stěžejní je spolehlivost a vzájemná komunikace. Maximální snaha o splnění vytyčených ekonomických cílů pro letošní rok závisí zejména na vybudování kvalitního a dobře fungujícího týmu a také nastavení co nejefektivnějších procesů.

A dejme tomu za šest let? Abychom neuvažovali v nechvalně proslulých pětiletkách...

No, nyní bych měl asi uvést, kolik budeme obchodovat a co všechno budeme umět a zajišťovat pro nestátní vlastníky lesa. Myslím si, že je na tuto vizi velmi brzo. Ale určitě jedno přání mohu sdělit. Byl bych rád, aby naše nově založená společnost byla respektovanou moderní firmou, reagující na potřeby vlastníků lesa.

Jana Divišová

OTÁZKA NAVÍC

CO NEBO KDO ZÁSADNĚ ZFORMOVAL VÁŠ VZTAH K LESŮM? JAKÁ BYLA VAŠE CESTA K LESNICKÉ PROFESÍ?

Náklonnost k přírodě a lesu jsem cítil od raného dětství. Ačkoli nikdo z rodiny v tomto oboru nepracoval, věděl jsem už na základní škole, že chci pracovat v lesnictví. Potvrdit to může i má manželka, se kterou jsem seděl v lavici. Tvrdí, že na mém obrázku na téma „čím bych chtěl být“, byl vždy les a postavička v zeleném a s flintou. Při výběru střední školy byl problém. Musel jsem si totiž vybrat i druhou školu pro případ, že bych se na lesárnu nedostal. Pro mě tehdy ale žádná jiná alternativa neexistovala. Po studiích jsem měl původně začít jako lesník u Lesů Český Krumlov a. s. Těsně před nástupem mi ale tehdejší ředitel Ing. Maxa nabídl práci vedoucího manipulačního skladu. Dodnes jsem mu za tu příležitost vděčný. Postupně jsem se pak propracovával napříč oborem. Díky pestré škále pracovních pozic jsem získal větší povědomí i v oblastech jako je ekonomika, nebo prodej dříví. To se teď bude určitě hodit.

Valná hromada Komory soukromých lesů: Myslivost se neubírá správným směrem

Zásadními tématy 18. valné hromady SVOL Komory soukromých lesů, která se konala ve čtvrtek 23. února v Humpolci, byly novelizace zákona o myslivosti, novela lesního zákona a zajištění finančních prostředků v resortním rozpočtu MZe na podpory v lesnictví.

Valná hromada Komory ve svém usnesení žádá vládu České republiky, a pověřila představenstvo komory, s ohledem na novelizaci zákona o myslivosti, k jednáním o důsledném naplnění vládního prohlášení ze dne 6. ledna 2022 v kapitole zemědělství, které uvádí: „Posílíme pravomoci vlastníků půdy a hospodářů v organizaci honiteb. Včasné řešení problémů s přemnoženou zvěří či škůdci uchrání krajinu před většími škodami a ušetří veřejné peníze“.

Z dosavadních jednání totiž vyplývá, že se novelizace zákona o myslivosti neubírá avizovaným směrem. „Jsme velmi zklamáni. Tak, jak je nyní znění novely navrženo, neodpovídá našim očekáváním. Po dlouhých měsících jednání s partnery v pracovní skupině jsme věřili ve výrazné změny, ale v mnoha částech dojde – pokud to takto zůstane – jen ke kosmetickým úpravám zákona. Mezi pozitivita počítám, že výše plánu lovu bude odvozována od reálných škod a vítáme i rozvolnění možností způsobu lovu“, uvedl předseda Komory soukromých lesů Richard Podstatzký. Za negativa pak označil prakticky neproveditelné systémy elektronické evidence odlovené zvěře, které mají být nově zavedeny.

„Komora soukromých lesů žádá Ministerstvo zemědělství, aby do novelizace zákona o myslivosti zahrnulo usnesení valné hromady Komory soukromých lesů ke sníže-

ní minimální výměry honitby vlastní na 115 ha a honitby spárkaté zvěře v takto vytvořených honitbách v nestátních lesích,“ doplňuje Richard Podstatzký. Ohledně výše honitby se rozpoutala živá diskuse, výsledná čísla jsou po demokratickém hlasování stanoviskem Komory soukromých lesů.

Foto: Archiv SVOL

„Aktuální návrh novelizace zákona o myslivosti bezpochyby nenaplní vládní prohlášení o posílení pravomoci vlastníků půdy a hospodářů v organizaci honiteb. Komora soukromých lesů je jedním ze tří pilířů SVOLu a legitimně rozhodla o svém požadavku ohledně minimální velikosti honiteb. Postoj celého SVOL k této otázce budeme řešit na dubnové celostátní konferenci se zastupením delegátů ze všech komor,“ připomíná předseda SVOL Jiří Svoboda.

Valná hromada Komory soukromých lesů ve svém usnesení přivítala záměr Ministerstva zemědělství ohledně novely zákona o lesích, který reflektuje požadavky Platformy za novelizaci lesního zákona, na nichž se v historické shodě dohodli zástupci vlastníků lesů, lesníků, ochránců přírody, akademiků i průmyslu. Současně zdůraznila svůj požadavek, aby Ministerstvo zemědělství v souladu s koncepcí LH do roku 2035 odstranilo dvojkojnost státní správy lesů.

Další prioritou pro Komoru soukromých lesů je zajištění od-

povídajících finančních prostředků v resortním rozpočtu na podpory v lesnictví, zrušení daně z nemovitostí u pozemků určených k plnění funkcí lesů a rozvíjení spolupráce s mezinárodními organizacemi vlastníků lesů. Valné hromady se zúčastnila řada hostů, například Patrik Mlynář, vrchní ředitel sekce lesního hospodářství MZe, nebo Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR.

Náš tip: Celý záznam valné hromady můžete sledovat na Silvarium TV

Setkání v Domažlicích

Na základě mnohaleté spolupráce mezi regionálním sdružením SVOL v Plzeňském kraji (předseda RS Václav Toman) a partnerským sdružením soukromých vlastníků lesů ve Falcku v Německu (předseda WBV Josef Liegl) proběhlo začátkem března jednání o aktuálních lesnických otázkách obou zemí.

Setkání se uskutečnilo 8. března 2023 v kanceláři Domažlických městských lesů za účasti jednatele

společnosti Josefa Forsta. Petr Král představil novou formu společného obchodu se dřívím členů SVOL, člen SVOL Jan Maňas seznámil účastníky se základními myšlenkami budoucího mezinárodního projektu fixace uhlíku do dřevěných stavebních konstrukcí.

Dalším bodem jednání byly informace od předsedy WBV Falcko o vývoji cen dříví a jeho možný vývoj ve druhém kvartálu roku.

Foto: Archiv SVOL

Valná hromada Komory církevních lesů: Církve nejsou o nic horším hospodářem, než jiní

V lednu se v Rožmitále pod Třemšínem konala valná hromada SVOL Komory církevních lesů. Jakým se členové věnovali tématům?

Zásadní diskuse se rozeběhla nad nejistotou profinancování dotačních titulů pro lesnický sektor od roku 2024. „Nejistota finančních zdrojů státu pro příspěvky na hospodaření se církevních vlastníků dotýká mnohem zásadněji než kohokoli jiného. Lesnictví je výrazným zdrojem příjmů k zajištění chodu církve. Ohrožení dotačních příjmů by vedlo k snížení objemu finančních prostředků vyplácených vlastníkům a následný dominový efekt financování služeb v oblasti sociálních a dalších služeb ve vztahu k veřejnosti,“ říká předseda Komory církevních lesů Petr Bláha. Hlavním úkolem, který z valné hromady pro její vedení vyplynul, je proto získávat podporu pro udržení finančních toků k zajištění profinancování příspěvků na lesní hospodaření. K dalším úkolům

Foto: Archiv SVOL

patří pokračovat ve snahách o novelizaci lesního zákona a zákona o myslivosti.

Také s ohledem na tyto cíle Komora vítá vznik Platformy za novelizaci lesního zákona. „Platformu chápeme jako signál vůči zákonodárné moci, že novela lesního zákona je nutná. Že nejde jen o potřebu úzkého okruhu občanů, ale že tato potřeba má širokou podporu napříč mezi vlastníky lesů, hospodáři, ochránci i zpracovateli dřeva. A také, že dřevo jako surovina má nezastupitelnou roli v chodu společnosti. Jeho udržitelná produkce je krok správným směrem,“ uvádí

daření, kdy bylo hospodaření nestátních vlastníků půdy potlačeno. Stalo se to v důsledku kolektivní zodpovědnosti za lesnické i zemědělské hospodaření. Stavy zvěře a škody rostly na úkor všech, ale prospěch z lovu a rozšiřování dalších druhů zvěře do nových lokalit, kde se dříve nevyskytovala, byl adresný. Do druhé světové války byla černá zvěř, ale také naprostá většina zvěře dančí, mufloní, sičí chována pouze v oborách. Žádný rozumný soukromý vlastník do té doby spárkatou zvěř mimo obory ve velkém měřítku cíleně nechoval. Chovat spárkatou zvěř, která při vyšších stavech působí významné hospodářské škody, z pohledu řádného hospodáře nedává smysl. To si může dovolit pouze ten, kdo má kolektivní zodpovědnost, nebo oboru. Kolektivní zodpovědnost je obecně obtížně vymahatelná a většinou přehlížená. Je to také důvod, proč za minulého režimu došlo na mnoha místech k novému vysazování především dančí a mufloní zvěře. Hospodaření v krajině (lesnické i zemědělské) bylo za komunismu většinou státní. Škody z nově zaváděných chovů zvěře vznikaly vlastně neadresně všem (rozumějme nikomu), ale prospěch z dalšího druhu lovené (tedy chceme vlastně říci chované...) zvěře měli konkrétní myslivci v dané lokalitě.

Ing. Richard Podstatzký, předseda SVOL Komory soukromých lesů

Petr Bláha a připomíná, že nestátní vlastníci z řad církví přistupují k hospodaření na svých lesních majetcích tradičně, s konceptem dlouhodobě udržitelného hospodaření zaměřeného na produkci dřeva a zajištění mimoprodukčních funkcí lesa. „Naším společným cílem je ukázat, že církve nejsou o nic horším hospodářem na svém majetku než kdokoliv jiný. Tedy že obavy z navrácení lesních majetků byly liché a k devastaci lesů nedošlo. Právě naopak. Stav lesů i lesní infrastruktury se v lesích, které přešly do majetku církví, zlepšuje,“ dodává předseda Komory.

Zemřel Ing. Zdeněk PETŘÍK

30. ledna náhle odešel do lesnického nebe ve věku 76 let náš milý kolega, kamarád, významný lesník Ing. ZDENĚK PETŘÍK, emeritní ředitel Městských lesů Hradec Králové, zakládající člen SVOL, který zastával sedmáct let funkci jeho místopředsedy.

Zdeněk Petřík se narodil 16. 10. 1946 v Mouřínově u Bučovic. Po vystudování Lesnické fakulty Vysoké školy zemědělské v Brně nastoupil v roce 1969 jako technik výroby na lesní závod Moravská Třebová. V letech 1974–1976 absolvoval postgraduální studium – obor pěstování lesů. Jako odborník byl vybrán na Podnikové ředitelství Východočeských státních lesů v Hradci Králové do funkce inspektora pro pěstování lesů. Následně byla jeho působnost rozšířena na lesní školkařství, semenářství a genetiku.

V roce 1991 byl jmenován ředitelem nově založené příspěvkové organizace Městské lesy Hradec Králové. Ihned po svém nástupu s vysokým pracovním nasazením řídil identifikaci, soustředění a vlastní restituci historického lesního a rybníčního majetku města. Personálně a ekonomicky vytvářel funkční model správy lesa spojující výkonné polyfunkční borové hospodaření s utvářením lesa jako oddychového zázemí obyvatel hradecké aglomerace. Dokázal navázat na věhlas a vysokou úroveň hospodaření v městských lesích, o které se před jejich zestátněním zasloužili vrchní lesní rada Josef Lážňovský a Bohumil Jánský. Za své zcela výjimečné výsledky byl pan Petřík v roce 2007 oceněn Městem Hradec Králové vyznamenáním „Primus inter pares“ (první mezi rovnými).

Zdeněk Petřík byl u samotného počátku SVOL. Byl jedním z těch, kteří v roce 1991 iniciovali setkání s vedením nově vznikajících organizačních městských lesů, aby vytvořily společnou komunitu. Cílem bylo především sdílet zkušenosti s hospodařením na menších lesních celcích, neboť správa lesů v předchozích čtyřiceti letech byla postavena na velkoplošném hospodaření a státním plánování. Po založení SVOL v roce 1992 byl Zdeněk Petřík zvolen místopředsedou SVOL. Velice aktivně se věnoval především problematice novelizace zákona o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, otázkám Natury 2000 a podporám vlastníků nestátních lesů z operačních programů spolufinancovaných z evropských fondů, předchůdců Programu rozvoje venkova 2014–2020. Díky jeho úsilí byly mj. do okruhu příjemců podpory na investiční opatření zařazeny také obchodní společnosti spravující obecní lesy. Zasadil se také o to, aby obce vlastníci les mohly čerpat podporu na výstavbu nebo rekonstrukci lesní dopravní sítě či budování cyklotezek.

Zdeněk Petřík se dlouhodobě těšil velké důvěře členů SVOL a než ze zdravotních důvodů ukončil své aktivní působení ve SVOL, opakovaně byl volen do jeho vedení.

Přirozená náklonnost ke všemu pokrokovému přivedla Zdeňka Petříka do pobočky České lesnické společnosti hnutí Pro Silva Bohemica. Již na ustavujícím zasedání v r. 1995 byl členem předsednictva, od r. 2001 pak jeho místopředsedou.

Své zkušenosti předával ochotně svým kolegům, organizoval exkurze a odborné semináře pro lesníky nejen z ČR, ale téměř z celé Evropy. Nezapomenutelná byla exkurze po městských lesích Hradec Králové po 100 letech na podzim roku 2010.

Čest jeho památce!

**Ing. Marie Růžková
a kolegové ze SVOL**

Osobní vzpomínka

Život samotný pro Zdeňka Petříka nebyl vždy snadný. Přesto, a právě proto, může být i nám příkladem, jak ve skromnosti, s pokorou a úctou k přírodě a víře v Boha lze překonávat i těžké životní překážky.

Pan Zdeněk Petřík byl velmi citlivým pozorovatelem přírody a přírodních jevů, které sám dovedl umně uplatnit v lesnickém hospodaření. Byl nesmírně houževnatý, pilný a pracovitý člověk. Řád, pořádek, kázeň, preciznost, píle a pracovní nasazení povýšily jeho profesi na celoživotní poslání. Příznivými rysy jeho povahy, skromností, poctivostí, pravdivostí otevřeností a životním optimismem si získal množství přátel.

Z mého působení se Zdeňkem Petříkem by se dalo vzpomenout i mnoho humorných příhod. U mne však byl hluboce zachován příběh, který svědčí o jeho vysoké odbornosti i jeho charakteru. U Lesního závodu Opočno na polesí Týniště byla prováděna těžba písku. Po provedené rekultivaci byly tyto plochy zpětně zalesňovány, především jednoletou borovicí a sījemi dubu. Po vytěžení vrstvy písku rekultivovaná plocha byla blíže hladiny spodní plochy, a proto zaměstnanci polesí zvolili skupinové smíšení modřínů. Podniková kontrola Východočeských státních lesů v Hradci Králové

to shledala jako odborné pochybení a předepsala zalesnění modřínou pracovníkům polesí Týniště k náhradě. Po opětovné kontrole provozního útvaru podnikového ředitelství, osobně vyžádané Zdeňkem Petříkem, byl jeho odborný závěr zalesnění modřínem zcela akceptován a od náhrady bylo upuštěno. Dnešní příznivý růst modřínových skupin na těchto plochách, ale i legislativní zařazení modřínů do skupiny MZD na písčitéch stanovištích svědčí o vysoké odborné zdatnosti Zdeňka Petříka, i jeho osobním statečným postoji v té době.

**Ing. Ladislav Šimerda, Ph.D.
Lesy Colloredo–Mansfeld, s. r. o.**

Osobní vzpomínka na Zdeňka Petříka

Ačkoliv jsem u podniku Východočeské státní lesy pracoval od roku 1977, Zdeňka Petříka jsem blíže poznal až v roce 1990, tedy v době, kdy usiloval o navrácení historického lesního majetku města Hradec Králové. Já jako starosta malé obce jsem pracoval na podobném úkolu, a to navrácení lesního majetku Lesního družstva, ve kterém byla naše obec podílíkem. Zatímco město Hradec Králové díky Zdeňkovi začalo v rekordním čase opět hospodařit na navráceném majetku, restituce lesních družstev se protahovala.

Zdeněk jako zakládající člen SVOL vzal na sebe úkol navrátit

lesní majetek i obcím sdruženým do lesních družstev. Významně mi pomáhal v přesvědčování představitelů dalších obcí, aby se o restituci lesních družstev více zajímali a nenechali se zvíkat zavádějícími informacemi ze strany některých pracovníků LČR či akciových společností. Se Zdeňkem jsme se pravidelně scházeli a řešili ekonomické otázky samostatného hospodaření v obecních a městských lesích. To, že dnes již téměř 30 let můžeme hospodařit na cca 5000 ha lesa ve prospěch měst a obcí regionu, je nesporně Zdeňkova zásluha a já si ho nikdy nepřestanu vážit. Na význam a zásluhy pana Zdeňka Petříka by neměli zapomínat jeho následovníci.

**Radomír Charvát
jednatel Lesního družstva
obcí Vysoké Chvojno, s. r. o.,
člen republikového výboru SVOL**

Vzpomínka na Zdeňka Petříka

Se Zdeňkem Petříkem jsem se seznámil při založení SVOL v březnu 1992. Za účelem hospodaření v obecních lesích vznikaly nové hospodářské subjekty, které však podle socialistického lesního zákona podléhaly dohledu odborného lesního hospodáře – organizaci státních lesů. Další nedostatky se objevily i v zákonu o přechodu některých věcí z majetku České

republiky do vlastnictví obcí. SVOL se pokusil definovat problémy, které bylo potřeba aktuálně řešit. Vzpomínám tak na moji první návštěvu v Parlamentu, kde jsme společně s Františkem Kučerou, Zdeňkem Petříkem a Petrem Kaluškem zahájili vyjednávání SVOLu s našimi zákonodárci.

Postupně se rozšiřoval okruh témat, jimiž se SVOL zabýval a kde se nám i díky intenzivnímu nasazení našeho dlouholetého místopředsedy Petříka dařilo požadavky SVOL a jeho členů prosazovat. Za to patří Zdeňkovi velký dík.

Když jsem po předchozím působení v ÚHÚL nastoupil k městským lesům Plzeň, chyběly mi praktické zkušenosti z provozu. A právě Zdeněk byl jedním z kolegů, od kterého jsem zkušenosti čerpal. Prostor pro vzájemné odborné konzultace byl široký a postupně přerostl v osobní přátelský vztah mezi našimi rodinami.

Zdeněk pracoval velice systematicky, své odborné záměry a zkušenosti konzultoval s odborníky a předával je svým podřízeným. Vzpomínám na pochůzku s Eduardem Průšou, na kterou připravil síť stanovišť vývojového stádia a porostního složení. U všech měl připravené půdní sondy a s E. Průšou pak konzultoval návrh hospodaření.

Příkladné byly i aktivity budování zázemí pro rekreaci – údržba lesních cest, cyklo a inline trasy, naučné stezky, vodní plochy a mokřady, rekreační středisko „Mazurky“.

Jako správný hospodář se pan Petřík snažil využít veškeré možnosti, kterými by posílil ekonomiku svěřené organizace. Zjistil, že pod lesními pozemky v majetku města je významně vyhrazené ložisko pro těžbu šterkopísku. O těžební práva k těmto ložiskům se ucházela zavedená těžbařská firma. Zdeněk absolvoval více než tříleté složité vyjednávání, nakonec se mu podařilo pro město právo dobývání vybojovat. V současné době je již první pískovna po rekultivaci a pokračující těžba znamená pro organizaci městských lesů, resp. město Hradec Králové významný zdroj příjmů.

S úctou

**Ing. Stanislav Janský
člen republikového výboru SVOL**

Z exkurze po městských lesích Hradec Králové po 100 letech na podzim roku 2010.

Výskyt lesních škodlivých faktorů v roce 2022 a očekávaný stav v roce 2023

Hlášení o výskytu lesních škodlivých činitelů za rok 2022, která Lesní ochranná služba obdržela, reprezentují jako obvykle v posledních letech necelých 70 % celkové výměry lesních pozemků v Česku. Ve smyslu tohoto omezení je nutné chápat i dále uváděné číselné údaje, pokud není výslovně uveden přepočtený celkový výměr lesů. Evidovaný objem poškození vykázal meziročně výrazný pokles (z 13,9 mil. m³ dřevní hmoty v roce 2021 na 10,2 mil. m³ v roce 2022).

Abiotická poškození

Teplotně byl uplynulý rok charakterizován odchylkou +0,9 °C nad dlouhodobým teplotním normálem, stanoveným z hodnot let 1991–2020. Méně příznivá byla také srážková bilance, dosahující přibližně 92 % dlouhodobého srážkového normálu. Abiotické vlivy způsobily v roce 2022 evidované poškození ve výši cca 4,4 mil. m³. Těto skupině dominoval opět vítr, který poškodil cca 3,2 mil. m³ dřevní hmoty (nejvíce v krajích Jihočeském – cca 570 tis. m³ a Plzeňském – cca 520 tis. m³). Sněhem bylo poškozeno cca 70 tis. m³ a námrazou cca 17 tis. m³. Škody suchem byly hlášeny v objemu cca 1,1 mil. m³ (nejvíce v Jihomoravském kraji – cca 240 tis. m³).

Biotičtí škodliví činitelé

Působením biotických škodlivých činitelů bylo podle evidence poškozeno cca 5,8 mil. m³ dřevní hmoty, dominantně i nadále přemnoženým podkorním hmyzem na smrku.

Podkorní hmyz

V roce 2022 bylo evidováno přes 5,6 mil. m³ vytěženého smrkového kůrovcového dříví, což představuje meziroční pokles o cca 4 mil. m³ (obr. 1). Jde prakticky výlučně o hmotu napadenou lýkožroutem smrkovým, který je obvykle v koruně doprovázen l. lesklým a na většině území už také l. severským. Pokud objem evidovaný v roce 2022 přepočteme na celkovou rozlohu lesů v Česku (hlášení pokrývají 67 % rozlohy lesů), dostaneme se na hodnotu více než 8 mil. m³ vytěžené smrkové kůrovcové dřevní hmoty! V přepočtu na výměr tuzemských smrkových porostů představuje tento objem v průměru stále alarmujících cca 6,5 m³/ha!

Příznivější průběh povětrnostních podmínek posledních tří let do jisté míry přibrzdil expanzi lýkožroutů. Kůrovcová kalamita však již postihla celé území Česka a snížení rozsahu napadení smrkových porostů na úroveň před kalamitou je stále v nedohled-

Foto: Archiv SVOL

nu. Letová aktivita přezimujících brouků v roce 2022 byla zahájena na přelomu dubna a května. Na většině území založil l. smrkový obvyklé dvě generace. Ve východní polovině státu, především ve Slezsku a na severní a střední Moravě, kde byl situován prvopočátek této kůrovcové kalamity, je gradace na výrazném ústupu, byť meziročně zde evidované objemy kůrovcového dříví stagnovaly nebo dokonce nepatřely vzrostly. Situace se pozvolna zlepšuje také na Vysočině, kde jsou však stále těženy

celorepublikově nejvyšší objemy kůrovcového dříví, případně ve Středočeském a Jihočeském kraji. V západní polovině státu, kde kalamita vrcholila později (např. Plzeňský kraj, pomezí Ústeckého a Libereckého kraje), bude odeznívát s patřičným časovým odstupem.

Přemnoženým podkorním hmyzem jsou sužovány také další zejména jehličnaté dřeviny. V případě borovice lesní se jedná především o oblast jižní a jihozápadní Moravy a středních Čech. Evidovaný objem borové kůrovcové dřevní hmoty dosáhl v roce 2022 objemu cca 56 tis. m³. Těžby modřínu napadeného podkorním hmyzem byly hlášeny v objemu téměř 12 tis. m³, jedlového kůrovcového dříví byly vytěženy necelých 3 tis. m³ a napadení jasanu lýkohuby bylo v rozsahu cca 5 tis. m³.

Listožravý, savý a ostatní hmyz

Listožravý hmyz byl v roce 2022 evidován na úhrnné rozloze cca 0,3 tis. ha (obr. 2). Na listnácích se jednalo především o žíry dospělých chroustů ve východních a středních Čechách (cca 130 ha) a o komplex housenek obalečů a pídalek na dubech (cca 40 ha). Na jehličnatých dřevinách byl výskyt hlášen pouze z rozlohy cca 80 ha, a to v souvislosti s bekyní mniškou (35 ha) v oblasti středních Čech, dále pak ploskohřbetkami (cca 20 ha) a pilatkami na smrku (20 ha).

U savého hmyzu nebyl v roce 2022 evidenčně podchycen žádný výskyt. Z tzv. ostatního hmyzu šlo především o poškození působené žírem dospělých klikoroha borového na úhrnné ploše cca 3,2 tis. ha (nejvíce v Olomouckém a Středočeském kraji). Poškození působené ponravami chroustů bylo hlášeno ze zanedbatelné plochy necelých 10 ha.

Obratlovci

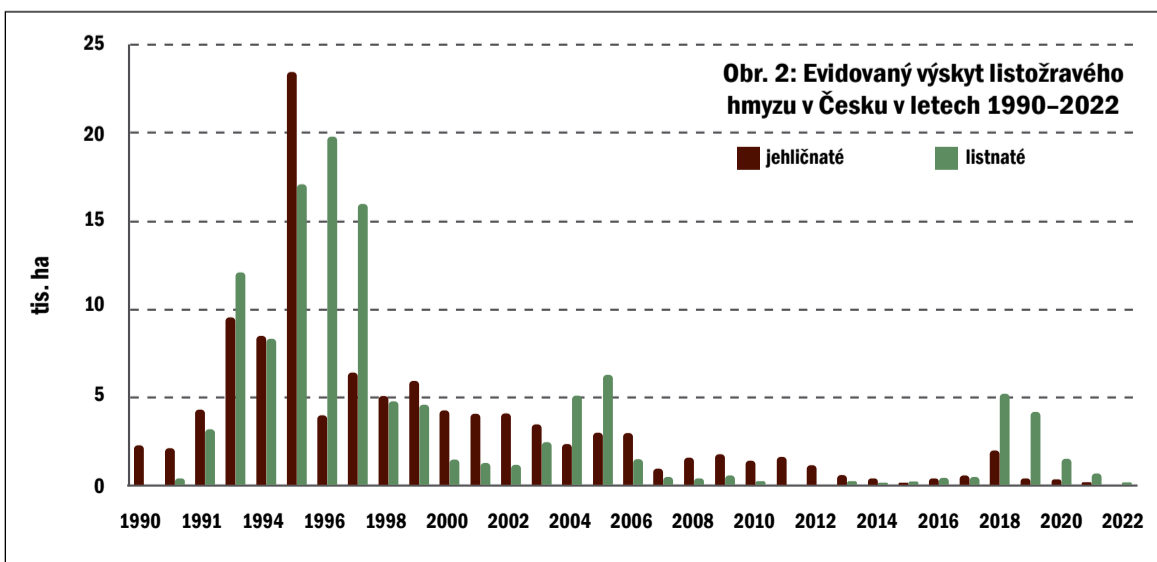
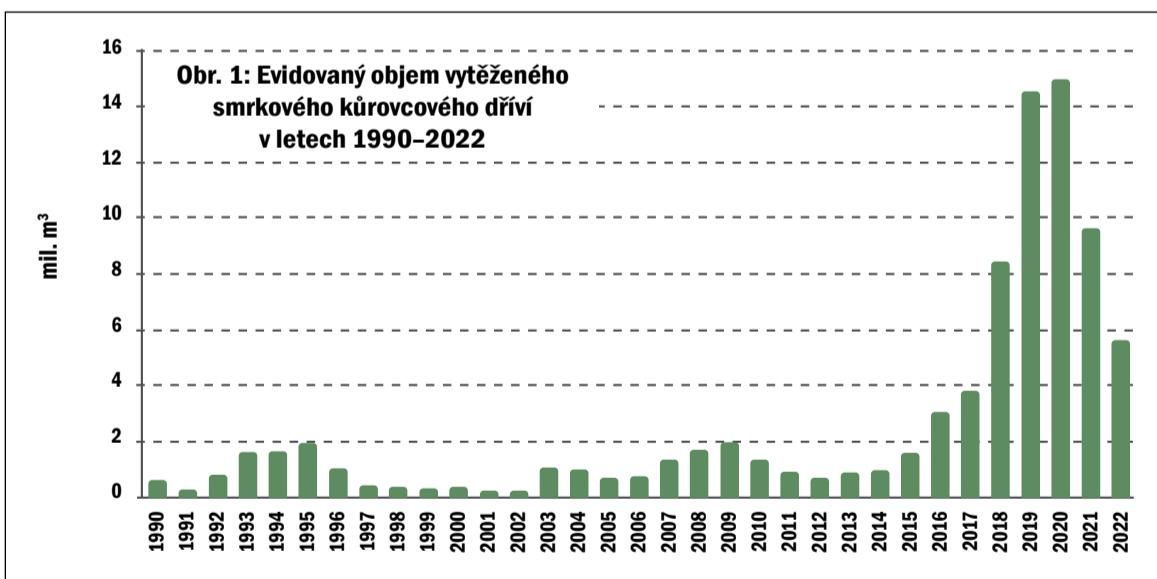
Poškození drobnými hlodavci bylo v roce 2022 evidováno na ploše téměř 300 ha (více než 30 ha bylo hlášeno z území kraje Královéhradeckého, Plzeňského nebo také Vysočiny).

Poškození lesa spárkatou zvěří (okus, ohryz, loupání) trvá i nadále na velmi vysoké úrovni a představuje limitující faktor přirozené obnovy jedle a listnatých dřevin i pro odrůstání zalesnění těmito dřevinami. Bez ochrany oplocením nebo intenzivními nátěry repelentů je provádění obnovy těmito dřevinami v současnosti prakticky nemyslitelné.

Houbové a ostatní patogeny

Výskyt houbových patogenů v roce 2022 byl velmi podobný roku předchozímu. Chřadnutí až odumírání dřevin všech věkových tříd dlouhodobě působí václavky, které v Česku zůstávají fytopatologicky nejvýznamnějšími dřevokaznými houbami. V roce 2022 bylo evidováno cca 115 tis. m³ vytěženého václavkového dříví (nejvíce v Moravskoslezském kraji – téměř 50 tis. m³). Na borovicích se jednalo nejčastěji o sypavky, které byly hlášeny na plochách cca 1,2 tis. ha. Situace ohledně regulovaných nekaranténních sypavek (červená a hnědá sypavka) je dlouhodobě stabilizovaná. Douglaska byla pomístně napadána skotskou a švýcarskou sypavkou. Možné bylo pozorovat častý výskyt listových skvrnitostí. Padlí dubové bylo evidováno na plochách o rozloze přes 0,8 tis. ha (nejvíce v Moravskoslezském kraji). V důsledku odumírání jasanu (tzv. nekrotiza jasanu), kterou způsobuje houbový patogen voskovička jasanová, přičemž často dochází k souběžnému výskytu s původci kořenových hnilob, byly v roce 2022 hlášeny těžby v rozsahu cca 35 tis. m³.

pokračování na str. 7 »

Výskyt lesních škodlivých faktorů... pokračování ze str. 6

Výhled na rok 2023

Ani v letošním roce není možné jakkoliv omezovat úsilí o zastavení rozvoje podkorního hmyzu ve smrkových porostech. Nelze rezignovat na provádění opatření ochrany lesa před lýkožrouty, přičemž hlavní prioritou musí být stále pečlivé vyhledávání, včasné zpracování a účinná asanace aktivních kůrovcových stromů! Běžně je však možné vidět fatální nedostatky v ochraně lesa, kdy i dosud relativně malá kůrovcová ohniska zůstávají bez včasné asanace a je tak umožněno nové napadení okolních stromů a potažmo rozvoj kůrovcové gradace. Je na místě hovořit o trvajícím kolapsu v ochraně lesa, kdy menší či větší celky napadeného lesa zůstávají bez odpovídajících opatření a pokud tato jsou vykonávána, tak často opožděně,

po vylétnutí brouků nového pokolení. Je nutné mít na paměti, že ze zmíněných cca 5,5 mil. m³ evidovaných kůrovcových těžeb byla včas vytěžena a účinně asanována pouze menší část (optimistickým odhadem cca 20–30 %). Není proto třeba dále rozvádět, jaké nebezpečí smrkovým porostům v Česku i nadále hrozí (dosud bylo během let 2015–2022 kůrovci napadeno po přepočtu na celou výměru lesa cca 90–100 mil. m³ smrkové dřevní hmoty, přičemž „živá“ zásoba smrkových porostů byla pracovníky ÚHÚL k září roku 2019 odhadována v objemu kolem 400 mil. m³).

Z hlediska předpokládaného vývoje dalších škodlivých faktorů je nutné zdůraznit stále se zvyšující hrozbu poškození větrnými polomy, vzhledem k narušení statické stability lesních porostů kůrovcovou kalamitou. Přemnožený pod-

korní hmyz ohrožuje celou řadu dalších dřevin (především jehličnatých), jako např. borovici, modřín nebo jedli, proto i porostům těchto dřevin je potřeba věnovat patřičnou pozornost z pohledu realizace opatření ochrany lesa. Obecně lze v roce 2023 očekávat spíše další pokles výskytu listožravého hmyzu, přičemž nejnápadnější bude pravděpodobně minimální výskyt žírů v dubových porostech. Nadále však bude potřeba pečlivě sledovat výskyt bekyně mnišky, u níž se již řadu let očekává její aktivizace, vzhledem k dlouhodobým gradacním cyklům (její hrozba však již není aktuální v celé řadě historických ohnisek, s ohledem na zánik starších smrkových porostů současnou velkoplošnou kůrovcovou kalamitou). U savého hmyzu není významnější nárůst stavů opět očekáván. Výrazné zlepšení stavu nelze očekávat v případě poškození jehličnatých výsadeb žírem

dospělci klíkoroha, protože především v oblastech postižených rozsáhlou kůrovcovou kalamitou bude jeho význam dále narůstat. Bude proto nutné sazenice stále pravidelně kontrolovat a případně opakovaně provádět jejich ošetření. Vyšší poškození ponravami chroustů v Čechách pravděpodobně nastane během této sezóny, kdy zde budou převažovat larvy třetího instaru, zatímco na jižní a jihovýchodní Moravě je očekáváno rojení dospělců. Predikce vývoje početnosti drobných hlodavců je obtížná a rozsah jimi působeného poškození závisí na souběhu více faktorů, proto nelze vyloučit nárůst jimi působeného poškození zejména na lokální úrovni. Odpovídající obnova zejména rozsáhlých kalamitních holin nebude možná bez vyřešení nadměrných stavů spárkaté zvěře.

Z pohledu lesnické fytopatologie bude i v letošním roce půso-

bit nejrozsáhlejší škody napadení lesních porostů (zejména smrkových) václavkami. Podobně jako v posledních letech vyvolává dlouhodobé obavy intenzivní odumírání jasanů, způsobené voskovičkou jasanovou a původci kořenových hnilob. Z listových skvrnitostí bude nejvýznamnější poškození působit tradičně padlí dubové. Zajímavé bude i nadále sledovat situaci ohledně vývoje napadení smrku ztepilého kloubnatkou smrkovou v Krušných a Orlických horách.

Poděkování

Příspěvek vznikl za podpory Ministerstva zemědělství v rámci smlouvy na zajištění Lesní ochranné služby a institucionální podpory MZE-ROO118.

Za kolektiv autorů:

Ing. Bc. Jan Lubojacký, Ph.D.

Lesní ochranná služba

Výzkumný ústav lesního

hospodářství a myslivosti, v. v. i.

Shrnutí zásadních změn vyhlášky č. 335/2006 Sb. provedených novelou č. 444/2022 Sb.

Ke dni 1. 1. 2023 nabyla účinnosti novela vyhlášky č. 335/2006 Sb., kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku, publikovaná ve sbírce zákonů pod č. 444/2022 Sb. Tím se dovršila více než tři roky trvající snaha SVOL o nápravu zásadních nedostatků dosavadního znění vyhlášky. Lze říci, že většinu závad vyhlášky se podařilo novelou buď úplně odstranit, nebo výrazně zmírnit. Z důvodu obtížnosti objektivního stanovení paušálních náhrad (sazeb) nadále přetrvává problém poměrně složitých výpočtů (vzorců), který je však do značné míry řešitelný nákupem některého z výpočetních software dostupných na trhu.

Vyhláška nově řeší způsob určení výše náhrady v případech, kdy není stanoven zvláštním právním předpisem (zejména vyhláškou č. 55/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů) za omezení lesního hospodaření, které vzniklo v důsledku (tučně jsou vylíšeny náhrady se zcela novými výpočetními vzorci):

1. trvalého ponechání lesa nebo jeho části samovolnému vývoji (nelze žádat souběžně o náhradu vzniklou za jiná níže uvedená omezení vyjma náhrad uvedených v bodu 9.),
2. změny skladby dřevin lesního porostu – zhoršení produkčních možností, zvýšené náklady,
3. prodloužení obmýtí nebo prodloužení obnovní doby stanovených v lesním hospodářském plánu (LHP) nebo lesní hospodářské osnově převzaté protokolem o převzetí (LHO převzaté protokolem),
4. zavedení tvaru lesa nízkého,
5. trvalého nařízeného snížení zakmenění lesního porostu,
6. omezení výše těžeb při tvorbě nebo v průběhu platnosti LHP nebo LHO převzaté protokolem (lze uplatnit ve všech kategoriích maloplošných zvláště chráněných území, v prvních zónách chráněných krajinných oblastí nebo v jiných porostech, ve kterých byla plánovaná výše těžby z důvodu ochrany přírody proka-

zatelně snížena – nelze žádat souběžně o náhradu uvedenou v bodu 3.),

7. ponechání jednotlivých stromů do jejich fyzického rozpadu,
8. ponechání ležícího dříví po těžbě v porostu, nebo
9. mimořádného nebo nákladově náročnějšího opatření (mezi mimořádná opatření nově náleží také **administrativní náklady** spojené se zpracováním podkladů pro žádost o náhradu, které se vypočtou dle stanoveného vzorce a činí maximálně 30 000 Kč).

Vyhláška nadále umožňuje uplatnění nároku na finanční náhradu i v případech výše neuvedených, přičemž nově uvádí jejich příklady (omezení vzniklé snížením čistých výnosů při hospodářské transformaci lesního podniku v důsledku omezení lesního hospodaření nebo prodejem dřeva nebo lesních těžebních zbytků v nevhodný časový okamžik).

Z dalších novinek vyhlášky je nutno uvést změnu definice lesa nebo jeho části trvale ponechaného samovolnému vývoji. Nově se jedná o lesní porosty, ve kterých se z důvodů ochrany přírody trvale neprovádí těžební práce, soustředování dříví nebo jiné činnosti, které jsou prováděny za účelem tvorby příjmů z hospodaření v lese pro vlastníka nebo nájemce lesního pozemku (žadatele), s výjimkou

činností prováděných výhradně za účelem splnění povinností uložených na základě rozhodnutí vydaného podle jiného právního předpisu nebo činností, které jsou prováděny v souladu s výjimkami povolenými podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Nikoliv nevýznamnou změnou vyhlášky je nejen zjednodušení některých údajů uváděných dosud do žádosti (přes připomínky SVOL se nepromítlo do vlastního vzoru žádosti), ale hlavně úplné vypuštění některých povinných příloh, zejména výpisů z katastru nemovitostí, popř. nájemních smluv a kopií katastrálních map, což v závislosti na omezením dotčené výměře lesního majetku znamená konkrétní úsporu nákladů vlastníka lesa. Tyto doklady (listiny) si však může orgán ochrany přírody příslušný poskytnout náhradu od žadatele vyžádat

v případě pochybností a žadatel je potom musí doložit do 30 dní ode dne doručení úpvy.

Dále doklady prokazující nárok na náhradu (např. pravomocné rozhodnutí orgánu ochrany přírody s vyznačenou doložkou právní moci) nově nemusí být přiloženy v případě, že je vydal orgán ochrany přírody poskytující náhradu. K určitému zpřehlednění povinných informací došlo také v textu prohlášení žadatele, které však opět, přes opakované připomínky SVOL, nebylo předkládatelům promítnuto do vlastního vzoru prohlášení. Žadatel bude také muset nadále zkoumat, zda omezení, na které uplatňuje náhradu, nevzniklo souběžně v plné míře nebo částečně na základě jiného právního titulu než z titulu omezení lesního hospodaření ochranou přírody (současně bude uvádět údaj o částce odpo-

vídající snížení v obvyklém objemu produkce z jiného omezení lesního hospodaření).

Dalším administrativním zjednodušením je skutečnost, že pokud je žádost o náhradu za konkrétní omezení podávána každoročně a údaje LHP nebo LHO potřebné pro výpočet (včetně zákresu pozemků nebo jejich částí do lesnické mapy) se nezměnily, žadatel je přikládá jen k první žádosti o náhradu. Všechny další náležitosti žádosti lze nahradit prohlášením o platnosti již předložených podkladů v případě, že se tyto podklady nezměnily.

Ke sjednocení postupu dochází v případě zaokrouhlování (dílní výsledek na 4 desetinná místa, výsledek na celé koruny nahoru). Dále pokud stav lesa zjevně neodpovídá údajům uvedeným v LHP nebo LHO, údaje o převažujícím lesním typu, zastoupení dřevin, jejich věku, bonitách a zakmenění se upraví podle skutečného stavu lesa. Věk porostu uvedený v LHP nebo LHO se aktualizuje k roku, ve kterém újma vznikla (s výjimkou trvalého ponechání lesa nebo jeho části samovolnému vývoji, kde je rozhodný věk porostu v roce ponechání samovolnému vývoji). Obmýtí a obnovní doba lesního porostu se zjistí ze schváleného LHP nebo LHO. V lesních porostech s omezením lesního hospodaření, ve kterých je stav lesů zjišťován na inventarizační ploše, musí být zjišťovány také všechny taxační veličiny nezbytné pro stanovení náhrady.

Zásadní význam má přechodné ustanovení novely, podle něhož se nároky na finanční náhradu újmy vzniklé nebo trávající v roce 2022 poskytnou podle této novely (pokud o ně nebylo požádáno předem nabytí její účinnosti).

Ing. Tomáš Dohnanský, SVOL

Foto: Unsplash

Nový demonstrační objekt lesního hospodaření na nestátním lesním majetku

Také v letošním roce dochází k rozšíření počtu demonstračních objektů lesního hospodaření v gesci Ministerstva zemědělství na nestátním lesním majetku. Konkrétně se jedná o demonstrační objekt (DO) v rámci přírodní lesní oblasti č. 25 (Orlické hory). Jedná se o dobře přístupný objekt na lesním majetku obce Dobré (Lesní hospodářský celek Obecní lesy Dobré), v jehož blízkosti se nachází hojně navštěvovaná rekreační oblast (Deštné v Orlických horách). Kolem všech šesti připravených ukázek objektu navíc prochází cyklostezka.

Předmětem DO o celkové ploše 145 ha jsou především ukázky přirozené obnovy BK a SM pod převážně SM mýtními porosty a dále ukázka I. generace lesa a jeho výchovy na zalesněné bývalé zemědělské půdě. Nadmořská výška DO se pohybuje od 630 do 700 m n. m. Objekt se nachází ve III. zóně CHKO Orlické hory a vzhledem

k přirozené akumulaci vod je zde vyhlášena CHOPAV Orlické hory.

Území DO je s výjimkou okolí vodotečí tvořeno metamorfovanými horninami (fylit, rula, amfibolit) s minerály muskovit, biotit. Z lesních půd je dominantně zastoupena kambizem modální až dystrická, tj. kyselá až silně kyselá, střední až hluboká půda. Geo-

morfologicky se jedná o členitou vrchovinu, která vytváří západní podhůří Orlických hor. Z hlediska klimatických poměrů patří větší část území (stanoviště 3, 4, 5 a 6) do klimaticky chladné oblasti. V celé oblasti převládají větry severozápadních směrů. Průměrná roční teplota je 4–5 °C. Délka vegetačního období činí 120–140 dní. Průměrné roční srážky se pohybují kolem 1 000 mm, což řadí území mezi srážkově bohaté. Na konci podzimu a během zimy je zde častým jevem inverzní počasí a výskyt mlh. Z hlediska lesnické typologie se jedná o 5. lesní vegetační stupeň, převážně CHS č. 53 (SLT 5K, 5I) a č. 55 (SLT 5S, 5D).

Na první ukázce se nachází zmíněný skupinovitě smíšený les I. generace jako výsledek zdařilého

zalesnění bývalé louky – na části je BK tyčovina s plným počtem jedinců zalesněná sázecím strojem s příměsí KL a dále přes cestu SM část porostu s příměsí BK. V rámci výchovy porostu zde lze reálně usilovat o vypěstování kvalitního listnatého porostu.

Na dalších ukázkách lze shlédnout obnovu mýtních, převážně smrkových porostů s příměsí JD a BK, formou náseků a clonných sečí při maximálním využití přirozeného zmlazení BK, JD i SM. V mezerách po větrné kalamitě byla provedena výsadba BK chráněného proti okusu repelenty a pomístně i dosadba MD.

Výsledkem dlouhodobého úsilí o přirozenou obnovu je zejména ukázka č. 4 s výškově a druhově diferencovanými různověkými

skupinami s vyrovnaným podílem BK a SM a příměsí KL, BR a OL. Následovat by měla výchova zaměřená na další strukturalizaci porostu.

Na ukázce předmýtního SM porostu s vtroušenými KL a JD jsou plánovány mírnější zásahy k uvolnění již existujících nárůstů BK a KL vzniklých po místní kůrovcové těžbě. V rámci následné obnovy je plánován umělý vnos JD do oplocených kotlíků. Zajímavostí lokality je ponechání habitatových stromů BK s plodnicemi dřevokazných hub.

Stručně představení uvedeného objektu berte, prosím, opět jako pozvánku k jeho návštěvě po předchozí domluvě s příslušným odborným lesním hospodářem.

Ing. Tomáš Dohnanský, SVOL

Prosperující porost středního věku založený po větrné kalamitě v 80. letech minulého století

Následný porost vzniklý kombinací přirozené a umělé obnovy BK a SM

Smíšený porost vzniklý zalesněním bývalé zemědělské půdy

3 otázky pro...

Ing. Roberta Babuku, předsedu Svazu zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu (SZDP)

Jaká je nyní z pohledu zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu aktuální situace? Jak ji ovlivnily události loňského roku a jaká je predikce vývoje pro rok letošní?

Situace není nová, stav dřevozpracujícího průmyslu a hospodaření v lesích nepřekonal své strukturální problémy zděděné po roce 1989 a naopak si přidaly další. Zejména ne zcela vhodnou investiční politikou státu, která nedokázala udržet a rozvinout tuzemské zpracování do podoby integrované a koncentrované regionální podoby vztahů mezi vlastníky lesa a zpracovateli dřeva. Proto je ČR největší exportér surového dříví v Evropě a jeden z největších na světě v přepočtu na objem těžby.

Důsledky jsou dnes už jenom zvýrazněny současnou situací. Nabídka dříví z kalamity se už vyčerpala, a tak je aktuálně nedostatek dříví za koupěschopnou nabídku pro řadu právě regionálních piláři i nadregionálních specialistů, například ve výrobě palet. Vysoké ceny dříví jsou důsledkem problému minulosti a snížené těžby dříví po kalamitě při dojezdu vysoké

zpracovatelské kapacity z loňského roku. To, že kalamita odezní, bylo všem jasné, dalo se na to připravit. Takže kombinace vysoká cena a nedostatek dříví jsou předpokladem negativního vývoje v hospodaření firem v tomto roce. S velkým rizikem snížení zpracovatelské kapacity do budoucna, pokud se neudrží vysoká poptávka po výrobcích ze dřeva. Řešením je důsledná restrukturalizace kapacit na budoucí vývoj dodávek dříví a zároveň řízená transformace současných vztahů ve prospěch především koncentrovaných regionálních kooperací vyvažujících vliv již existujících nadregionálních kapacit orientovaných především na export své produkce. Podobné problémy a jejich řešení jsou dobře známé z vývoje většiny lesnických vyspělých zemí. Řešení existuje, je nutné jej začít realizovat a předejít tak zbytečným ztrátám a škodám jak u vlastníků lesa, tak zejména u dřevozpracovatelů. Zcela nejdůležitější je však nezmenšovat plochu lesů, ale naopak ji výrazně zvětšit a poskytnout tak možnost zvýšení všech efektů lesa v oblastech: hospodářské, ekologické a sociální.

V čem vidíte z pohledu SZDP, které je jejím členem, největší přínos vzniku Platformy za novelizaci lesního zákona?

Platforma je jednou z nejnvhodnějších iniciativ skutečných zájmů o hospodaření v lese a nad lesem ve vlastní zodpovědnosti, ke které se účastníci hlásí. Čtít více kompetencí totiž vyžaduje i větší zodpovědnost a je dobře, že se k ní vlastníci lesů hlásí v návrhu lesního zákona. Vývoj ve společnosti je stále složitější a na vlastníky lesů se kladou nároky na hospodaření směřující k větší zodpovědnosti za stav lesa a jeho hodnotu, vy-

jádnou už nejenom cenou dříví, ale i stavem a kvalitou lesů umožňující jejich plnohodnotné využití pro všechny rozumné lidské zájmy. SZDP má své zájmy právě na zvyšování celkové hodnoty z komplexní správy lesů, kde chceme vlastníků lesa pomoci prodloužit a zvýšit tvorbu hodnoty až ke koncovému zákazníkovi. V našem případě dodáním například domu nebo nábytku ze dřeva. Jedině touto cestou je možné zajistit stabilní cenový vývoj a minimalizovat rizika hospodaření v lesích.

Domníváte se, že stát se ke dřevu chová jako ke strategické surovině? Případně co byste blíže řekl k tomu, že SZDP má představu o „budoucnosti zpracování dřeva v ČR sloužící zájmům dalších generací“?

Všichni doufáme že se propojí chápání strategického významu lesů a dřeva s politickým zájmem rozvoje jeho využití na úrovni státu. Dřevo jako strategickou surovinu je totiž nutné chápat nikoliv jako materiál, ale jako životní cyklus, v rámci kterého dochází k aplikaci strategického významu dřeva jako

stavebního materiálu lesů a lesů jako hlavního národního bohatství, se všemi funkcemi ekologickými a sociálně-ekonomickými. V tomto smyslu je dřevo zcela jednoznačně společně s půdou a vodou tím nejdůležitějším, co naše společnost má. Dřevo nemá ambici být strategickou surovinou ve smyslu, jak chápeme například prvky vzácných zemin, či některé energetické suroviny. Ale jako vyjádření důležitosti pro život člověka a život obecně je dřevo bezpochyby nezastupitelné a strategické. Předpokládám, že takto to chápe i současná aktivita surovinové politiky pro dřevo, cílem které by mělo být právě prohloubení tvorby hodnoty nad lesem a nikoliv jenom umožnění jeho větší spotřeby v některých výrobcích a jenom u některých zpracovatelů. V tomto je i jeden z cílů SZDP, aby dřevo sloužilo i dalším generacím k tvorbě větší a lepší hodnoty potřebné pro moderního člověka usilujícího o symbiózu lidí s lesem, vyjádřenou moderním výrobkem přinášejícím lidem užitek. O ostatní hodnoty nad lesem se musí starat profesionální lesníci.

Jana Divišová

Jaké jsou parametry organizované a hromadné sportovní akce v lese?

JUDr. Ing.
Martin Flora, Dr.
advokát

Lesní zákon v § 20 odst. 5 stanoví, že organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat pouze na základě oznámení orgánu státní správy lesů, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání akce společně se souhlasem vlastníka lesa a údaji o místě a termínu akce, předpokládaném počtu účastníků a způsobu zajištění. Konkrétní parametry, při jejichž naplnění se na určitou akci použije režim upravený v označeném ustanovení, zákon ovšem nestanoví a vyčerpávající odpověď na tuto otázku neposkytl ani judikatura a právní doktrína, tj. komentářová literatura.

Z díky zákona je zřejmé, že jak v případě hromadných, tak v případě organizovaných akcí musí jít současně o akce sportovní, což znamená, že naplnění znaku hromadnosti či organizovanosti není samo o sobě postačující. Za „sportovní“ je pak na místě považovat každou akci, při níž je provozován, resp. vykonáván, sport, jak je tento pojem vyložen v § 2 odst. 1 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, v platném znění. Aby tedy bylo možné akci označit za sportovní, musí být jejím cílem, resp. alespoň jedním z jejích cílů, provozovat nějakou formu tělesné činnosti mající za cíl „harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní“. S ohledem na to nebudou organizovanými nebo hromadnými sportovními akcemi v lese akce kulturní, osvětové či výchovně-vzdělávací povahy (koncerty, divadelní představení, exkurze, přednášky, akce lesní pedagogiky apod.). Z § 1a odst. 1 zákona č. 114/2001 Sb. zmiňujícího potřebu podpory „sportu a turistiky“, jakož i ze zákazu pořádat nebo organizovat „sportovní, turistické nebo jiné“ veřejné akce mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody obsaženého v § 16 odst. 2 písm. q) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dále vyplývá, že za sport není v právním

Foto: Unsplash

prostředí ČR považována turistika. Za hromadné či organizované sportovní akce tedy není možno označit ani akce turistické, a to bez ohledu na způsob jejich organizace a počet účastníků (typicky organizované pochody). Tento závěr odpovídá účelu komentovaného odstavce s ohledem na skutečnost, že při konání turistických akcí je riziko poškození lesa pouze zanedbatelné.

U akcí, které budou s ohledem na svůj cíl odpovídat parametrům sportovních akcí, je pak nutno vždy posoudit, zda vykazují znaky „organizované akce“ nebo „hromadné akce“, popřípadě obojí. K vymezení těchto znaků přitom lze jen obtížně využít definice obdobných pojmů obsažené v jiných předpisech, neboť tyto definice zpravidla úzce souvisí s věcným zaměřením příslušné právní úpravy. Příkladem může být například definice „organizované akce“ podle § 20 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, která se týká akcí organizovaných za účelem prodeje.

Současně je ovšem zřejmé, že stanovení znaků „organizovaných“, resp. „hromadných“ sportovních akcí, nemůže být založeno ani na gramatickém výkladu, neboť při jeho použití náleží za „organizovanou“ považovat každou akci, jejíž konání a průběh není výsledkem

spontánních, nýbrž předem napláňovaných a následně řízených procesů; rysy hromadnosti pak mohou být s ohledem na zásadu „tres faciunt collegium“ shledány u všech akcí s účastí nejméně tří osob. To ostatně naznačují stanoviska orgánů ochrany přírody (srov. <https://www.krnap.cz/poradani-hromadnych-akci/>) k výkladu pojmu „hromadná veřejná akce“ použitého v § 16 odst. 2 písm. q) OchPřKr, podle nichž „hromadnost není totéž co velké množství, hromadná může být i akce, které se zúčastní jen několik osob. Hromadnost je nutně chápat spíše jako opak individuálnosti.“ Při použití jazykové výkladové metody naplní podmínku hromadnosti a organizovanosti v zásadě každá sportovní akce.

Cílem zákonodárce však zjevně není dosažení stavu, kdy budou úřednímu dohledu a souhlasu vlastníka lesa podléhat i sportovní akce, které sice nesou rysy organizovanosti či hromadnosti, ovšem které jsou bezvýznamné z hlediska potenciálního ohrožení nebo poškození lesa jako složky životního prostředí i z hlediska ochrany práv vlastníka. Typickou ukázkou takových akcí jsou cyklistické výlety organizované v rámci (mnohdy značně početné) skupiny přátel a známých po zpevněných lesních cestách, popřípadě obdobné (na-

příklad běžecké) akce organizované v rámci rodiny. V jejich případě se uplatnění procesních požadavků vyplývajících z komentovaného ustanovení jeví jako nepřiměřené i pro jejich obtížnou splnitelnost; tyto akce jsou zpravidla organizovány s minimálním časovým předstihem.

Na druhou stranu je třeba za organizovanou, resp. hromadnou sportovní akci v lese oprávněně považovat pořádání veřejných závodů a soutěží, které vedle potenciálního poškození lesa jako složky životního prostředí i jako majetku mohou vlastníka lesa ve významném rozsahu omezit při výkonu jeho vlastnického práva například tím, že po dobu konání závodu (soutěže) bude reálně znemožněn výkon některých činností při hospodaření v lese.

Je tak zřejmé, že vymezení obsahu neurčitěho právního pojmu „organizovaná nebo hromadná sportovní akce“ musí být vždy založeno na kombinaci výkladových metod a na vyhodnocení individuálních okolností jednotlivého případu. To odpovídá závěru vyslovenému Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 7. 11. 2012, č. j. 9 As 129/2011-92, při výkladu obdobného pojmu „hromadná veřejná akce“ podle § 16 odst. 2 písm. q) zákona č. 114/1992 Sb., v němž označený soud zdůraznil také potřebu „při posuzování povahy každé jednotlivé akce přihlídnout nejen k povaze místa, v němž je akce pořádána, ale rovněž ke konkrétním okolnostem pořádané akce, jejich průběhu, charakteru a organizaci akce.“ Při hodnocení, zda sportovní akce má či nemá charakter akce organizované či hromadné, budou rozhodující zejména tato kritéria:

- veřejnost či neveřejnost (akce určené pro veřejnost budou mít v zásadě vždy charakter organizované nebo hromadné akce),
- druh sportu, resp. zamýšlené sportovní aktivity [organizovanými nebo hromadnými akcemi budou vždy ty akce, které jsou z povahy věci spojeny s potřebou

udělení některé z výjimek podle § 20 odstavce 4 nebo s rizikem poškození lesa (typicky motoristické sporty)], velikost plochy dotčené sportovní aktivitou (zvyšující se rozloha dotčené plochy zvyšuje riziko vzniku poškození lesa),

- charakter plochy dotčené sportovní aktivitou (jinak bude hodnocena akce probíhající na účelových komunikacích, popřípadě k tomu určených hřištích a rekreačních plochách, jinak akce realizovaná v lesních porostech),
- předpokládané množství účastníků včetně diváků (zvyšující se množství diváků zvyšuje riziko vzniku poškození lesa),
- délka trvání akce a
- nejhorší následky pro les a lesní prostředí, které může akce reálně vyvolat.

Volnost, kterou lesní zákon při výkladu nabízí, ovšem neotevírá prostor pro správní svévoli. Naopak by orgány státní správy lesů měly neurčitý právní pojem „organizované nebo hromadné sportovní akce v lese“ interpretovat spíše úžeji, aby vyhověly principu in dubio pro libertate (srov. náleží ÚS ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06). Za „organizované nebo hromadné“ by tak po vyhodnocení popsanych kritérií měly být považovány pouze ty sportovní akce, u nichž je riziko vzniku majetkové nebo ekologické újmy na lese mimo pochybnost vyšší než při obvyklém výkonu práva obecného užívání lesů.

Jestliže na straně orgánů státní správy lesů je při výkladu pojmu „organizovaná nebo hromadná sportovní akce v lese“ na místě spíše zdrženlivost, měl by pořadatel akce zvolit přístup zcela opačný a v pochybnostech, zda jím připravovaná akce podléhá oznamovací povinnosti, její konání vždy oznámit. Jen tato obezřetnost jej uchrání před možným vznikem přestupkové odpovědnosti.

Podrobně také viz Lesní zákon, Komentář, autorů Martin Flora, Jiří Staněk, Ivana Průchová, nakladatelství C. H. Beck, 2022

Proč být ve SVOL

Jste majitelem, případně správcem lesa? Hledáte odbornou radu nebo právní pomoc při obhospodařování svého (svěřeného) lesního majetku? Zajímají Vás aktuální informace z oboru, možnosti dotací, možnost společného obchodu se dřívím a praktické zkušenosti vlastníků a lesních hospodářů v tuzemsku i v zahraničí? Chtěli byste se podělit o své zkušenosti a znalosti, nebo i pomáhat při prosazování vlastnických práv v kolotoči legislativních úprav, které mají vazbu na hospodaření v lese? Tyto příležitosti a možnosti Vám nabízí členství ve SVOL.

Kdo může být členem SVOL?

Prostřednictvím komor SVOL vlastníci a správci obecních, soukromých a církevních lesních majetků.

Máme už více než 700 členů, kteří obhospodařují přes 21 % rozlohy lesů v ČR.

PŘIPRAVUJEME

- 25. dubna – celostátní konference SVOL, hotel Tři Věžičky, Střítež u Jihlavy
- 13. května – Den otevřených lesů
- 23.–24. května – odborná lesnická exkurze „Možnosti posílení stability a odolnosti lesních porostů, přírodě bližší hospodaření v lesích – výměna zkušeností na příkladech ze severozápadních Čech a z Bavorska“
 - ukázky převodu na model lesa tvořivého tzv. Dauerwald na lesním majetku města Cheb v ČR a v Bavorsku
 - vyžití přirozených procesů v turisticky zatížené oblasti se zvýšenými stavy jelení zvěře v lesích města Boží Dar
 - seminář zaměřený na porovnání lesnické a myslivecké legislativy a finanční podpory v ČR a v Bavorsku, náhradu újmy a problematiku zařízení lesa bez věkových tříd
- Nové podcasty a videa Tak se z lesa ozývá
- Nová videa Demonstrační objekty v nestátních lesích

SVOL žádá rozšíření opatření obecné povahy a novelizaci vyhlášky o ochraně lesa

Dnem 1. ledna letošního roku nabylo účinnosti opatření obecné povahy vydané Ministerstvem zemědělství, které mění předchozí opatření přijatá v roce 2020 a 2021 z důvodu kůrovcové kalamity mimořádného rozsahu. Opatření obecné povahy zčásti nahradila novelizovaná vyhláška o ochraně lesa, jejíž text je ale nejednoznačný a umožňuje různé výklady. SVOL požaduje neprodlenou nápravu situace.

V rámci odborných jednání o prodloužení či ukončení jednotlivých bodů opatření obecné povahy (OOP). Ministerstvo zemědělství vyhovělo požadavku SVOL na prodloužení lhůt u holiny vzniklé v důsledku nahodilé těžby (5 let pro zalesnění, 10 let pro zajištění lesních porostů) v lesích na území ČR vyjma lesů na území národních parků a jejich ochranných pásem. Nebyla však již prodloužena

výjimka z povinnosti zpracovat kůrovcové souše přednostně jako těžbu nahodilou a možnost použít při zalesňování reprodukční materiál lesních dřevin z kterékoliv přírodní lesní oblasti a nadmořské výšky, pakliže se nejedná o smrk ztepilý.

Přivítali jsme, že ministerstvo z valné části (cca z 80 %) vyhovělo požadavku SVOL a jeho členů na zařazení nových katastrálních území do

tzv. červené zóny s tím, že další úprava bude možná při jarní revizi.

Vyslyšen byl také požadavek, aby při zalesňování kalamitní holiny na území červené zóny o souvislé výměře větší než 2 ha mohly být ponechány nezalesněné pruhy o šířce až 5 metrů, jeden od druhého ve vzdálenosti přiměřené velikosti, terénním a ostatním poměrům zalesňované plochy, minimálně však 20 metrů, a tam, kde kalamitní holina tvoří okraj lesa, bylo povoleno ponechat nezalesněný pruh o šířce až 5 metrů pro vytvoření porostního pláště. Tyto pruhy jsou považovány za bezlesí a o jejich plochu je možné snížit plochu určenou k zalesnění v rámci plochy holiny.

S odkazem na zpomalení dynamiky kůrovcové kalamity a novelizovanou vyhlášku č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže, zrušilo Ministerstvo zemědělství bod OOP, který anuloval povinnost vlastníků lesů v území červené zóny používat jako obranné opatření lapáče a klást lapáky.

Diskuse uvnitř členské základny SVOL a následná jednání s pracovníky ministerstva však ukázala, že stávající text vyhlášky je nepřehledný a umožňuje různé výklady. SVOL proto opakovaně požádal ministerstvo o přehodnocení situace a urychlené

rozšíření opatření obecné povahy o řešení obranných opatření proti kůrovcům ve všech lesích, kde objem kůrovcového dříví z předchozího roku v průměru dosáhl nebo překročil 5 m³ na 5 ha a současně nepřekročil 50 m³ na 5 ha smrkových porostů, urychlené projednání metodického pokynu Ministerstva zemědělství ke stanovení počtu odchyťových zařízení a sjednocení výkladu s Ministerstvem životního prostředí, resp. Českou inspekcí v ochraně s působností v ochraně lesa. SVOL současně žádá o neprodlenou novelizaci předmětné vyhlášky, která by uvedla věci na pravou míru a posílila právní jistotu vlastníků lesů.

Příprava evropského nařízení o obnově přírody

Návrh nařízení Evropské unie o obnově přírody je legislativním nástrojem k naplnění přijaté Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a je jedním z pilířů „Green Deal“. Na přípravě národního plánu na obnovu přírody je SVOL připravený se podílet.

Návrh nařízení představila Evropská komise 22. června 2022. Projednávání návrhu bylo zahájeno během českého předsednictví EU. SVOL společně s Asociací lesnických a dřevozpracujících podniků oslovil na podzim loňského roku poslance a senátory výborů našeho parlamentu, které se zabývají přípravou evropské legislativy, aby je seznámil se svými obavami k chystanému nařízení. S ohledem na stávající odlišný způsob zpracování naturových směrnic do legislativy jednotlivých členských zemí a z důvodu odlišného charakteru

a způsobu hospodaření v lesních ekosystémech členských států jsme navrhovali řešit danou problematiku nikoliv obecně závazným právním předpisem (přímo použitelným nařízením EU), ale výhradně právním předpisem zohledňujícím aktuální podmínky konkrétní členské země, tj. evropskou směrnici.

Naše partnerské evropské organizace se shodují v tom, že návrhy obnovy biodiverzity v uvedeném nařízení jsou z pohledu vlastníků lesa a půdy naprosto nereálné jak odborně, tak i z hlediska finanční náročnosti, neberou v potaz změny způsobené klimatickou změnou, jsou komplikované a přilíží se neohlížejí na vlastnická práva.

Senát i Poslanecká sněmovna shodně se stanoviskem vlády ČR konstatovaly, že stanovené cíle nařízení o obnově přírody jsou velmi ambiciózní a že

plnění stanovených cílů bude vyžadovat značné finanční prostředky, personální kapacity a dostatečný čas pro legislativní úpravu. Senát žádal vládu, aby přípravě národního plánu na obnovu přírody věnovala mimořádnou pozornost a aby do tohoto procesu co nejvíce zapojila akademickou sféru a odborné nevládní organizace. Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny upozornil na nezbytnost zohlednění jistých specifík, jako jsou přírodní podmínky, přeshraniční rozsah a participace jednotlivých členských států.

24. listopadu 2022 byl v Radě přijat částečně revidovaný kompromisní text. Politická rozprava probíhala na zasedání ministrů životního prostředí 20. prosince 2022, kde mezi klíčové obavy patřila proveditelnost cílů, přílišná byrokracie a vysoké náklady. Projednávání

Záznam z konference pořádané Agenturou ochrany přírody a krajiny o přípravě legislativy na obnovu přírody 2. února 2023

návrhu bude pokračovat v letošním roce jak na úrovni Rady, tak v Evropském parlamentu. Švédské předsednictví usiluje o dosažení obecného přístupu do června 2023. Účinnost předpisu se odhaduje v roce 2024.

V souvislosti s naplňováním Strategie biodiverzity EU a „Green Deal“ nabývá na významu také usnesení Evropského parlamentu z 9. června 2022, které požaduje zásadní změny smluv EU. Mezi návrhy je např. požadavek na právo Evropského parlamentu iniciovat, pozměňovat nebo rušit právní předpisy. Garanční výbor pro ústavní záležitosti

(ComAFCO) a dalších 12 výborů Evropského parlamentu proto připravují své stanoviska. Z hlediska lesnictví je nejdůležitější návrh Výboru pro životní prostředí z 24. ledna 2023, který vyzývá k zařazení „lesnictví“ do sdílených pravomocí Unie s členskými státy podobně jako je tomu u zemědělství a rybolovu. Hlasování ve výboru ComAFCO proběhne 26. dubna, poté bude o návrhu hlasovat plénum a výsledný návrh bude předán Radě a k dalšímu schvalování. S návrhem na změnu smlouvy o fungování EU musí vyslovit souhlas každý členský stát.

Příprava národního plánu obnovy přírody bude letos velkým tématem především resortu životního prostředí a jedno z hlavních témat plánované schůzky vedení SVOL s novým ministrem Petrem Hladíkem.

Inzerce

VÝROBA ELEKTŘINY ZE DŘEVA

- energetická bezpečnost
- úspora nákladů na energie
- zvýšení místní zaměstnanosti
- rychlá návratnost

CHCETE ZVÝŠIT SOBĚSTAČNOST A EKONOMIKU SVÉ OBCE?

20 m³ štěpky = pokryje 1 rok energetické potřeby
6-ti členné rodiny (elektrina, vytápění, elektromobilita)

Zástupce pro Českou republiku:

Dimfeja holding a.s., Denisova 85, Teplice,
tel: 603 555 955, email: info@dimfeja.cz

Propagační aktivity promo týmu PEFC v roce 2023

Jako každoročně plánuje promotým PEFC svoji účast na výstavách a rozmanitých akcích cílených především na širokou veřejnost. Téměř každý víkend míří naši proškolení promotéři a hostesky se zeleným stanem do různých lokalit v republice. Jejich cílem je nejen podpořit povědomí o významu certifikace, ale i posílit informovanost široké veřejnosti o práci lesníků a o správném hospodaření v našich lesích. V příspěvku uvádíme vybrané akce, které máme v kalendáři; jsme však připraveni podpořit i další akce a rádi uvítáme podněty z řad držitelů certifikátu PEFC a členů SVOL!

Výstavy For Wood, For Garden a For Arch – Praha Letňany

V letošním roce jsme rozšířili naši spolupráci s vedením Výstaviště PVA v Praze – Letňanech. Vedle každoroční účasti na podzimním veletrhu For Arch jsme se v roli partnera veletrhu zúčastnili i únorové výstavy For Wood a koncem března jsme se vydali i na výstavu For Garden. V rámci této podpory je logo PEFC nejen na vstupenkách a papírových taškách pro partnery, ale i na dalších veletržních tiskovinách pro vystavovatele, vyrobených samozřejmě z PEFC certifikovaného papíru.

Hlavní náplní naší expozice je vždy informovat širokou veřejnost o významu a možnostech certifikace lesů a spotřebitelského řetězce PEFC. Velkým pomocníkem při naší promo práci jsou nejen interaktivní naučné tabule firmy Lesní svět, ale nově organizujeme také ukázkové sázení žaludů. Do připravených květináčů si děti mohou zasadit žalud a současně získají podrobný návod, jak o něj správně pečovat, aby si následně mohly na vybrané místo vysadit svoji vypěstovanou sazenici.

Kids Club Bauhaus

Zdravé životní prostředí, udržitelnost a důraz na ekologii jsou stěžejní hodnoty, které společnost BAUHAUS podporuje a zastává. Firma dlouhodobě investuje mimo jiné do aktivit zaměřujících se na ochranu přírody a šetrný pří-

stup k jejím zdrojům. To nás přivedlo ke spolupráci, která trvá již řadu let. Jednou z aktivit je naše účast na interaktivních dílničkách pro děti, které se pravidelně konají ve všech odborných centrech společnosti BAUHAUS.

V sobotu **1. dubna** se na všech 9 pobočkách včetně Bratislavy vyráběli dřevěni velikonoční zajíčky. V rámci těchto setkání s rodiči i dětmi je to vždy pěkná příležitost, jak posílovat zájem o lesy a přírodu kolem nás a podpořit povědomí o významu certifikace. Projekt tvořivých dílniček je velmi úspěšný a na každé pobočce se jej pravidelně účastní kolem 200 dětí i se svými rodiči.

Den otevřených lesů – SVOL

Loňský první ročník akce Den otevřených lesů se velmi vydařil a tým PEFC je opět připraven podpořit svojí účastí, prezentací a svými propagačními předměty vybrané lesní majetky, které se do akce **13. května** zapojí. V případě zájmu se neváhejte obrátit na Michala Cechnera – email: cechner@pefc.cz, který koordinuje účast našeho promotýmu.

Dřevorubecké show – EUROJACK Jihlava

10. ročník českého zastavení ze seriálu dřevorubeckých sportů ME Eurojack se uskuteční ve dnech **10.–11. června** v jihlavském amfiteátru. Tak jako v předcházejících letech jsme rádi

přijali pozvání k prezentaci trvale udržitelného hospodaření v lesích systémem PEFC a k možnosti oslovit širokou veřejnost v souvislosti s logem PEFC a osvětou na téma trvale udržitelného obhospodařování lesů a nezávislé kontrolní role certifikace.

Lesnický den Ralsko

Již 45. ročník největší lesnické akce pro veřejnost v České republice se uskuteční **ve dnech 16. a 17. června** v Ralsku. Pro nejmenší návštěvníky Lesnického dne je vždy připravena série disciplín a aktivit z repertoáru lesní pedagogiky. Za splnění úkolů budou pro soutěžící připraveny nejen diplomy, ale také drobné odměny mimo jiné i z naší kolekce propagačních předmětů s logem PEFC.

Retro městečko Pardubice

Mezi propagačními akcemi ani v letošním roce nechybí akce s názvem „Retroměstečko Pardubice“, která se bude konat o víkendu **9.–10. září**. Z názvu akce lze soudit, že nemá mnoho společného s lesnictvím, ale naše

prezentace si zde opakovaně nachází své místo. Je výbornou příležitostí, jak oslovit novou cílovou skupinu a seznámit ji s přístupem k trvale udržitelnému hospodaření v lesích a s významem loga PEFC na výrobcích na bázi dřeva.

Retro městečko Pardubice je projektem pro celou rodinu. Seznamuje s tradicemi a úspěchy naší republiky napříč různými obory. Díky této akci se přenesete o několik desetiletí zpátky a máte možnost porovnat vývoj a pokrok v řadě oborů. Projekt má i svůj humanitární podtext. Spolupracuje s nadacemi, které vám ukáží, jak se žije lidem s handicapem, nechybí i praktické ukázky práce s asistenčním psem.

Flora Olomouc – Oslavy lesa

V termínu **29.–30. září** bude hostit výstaviště Flora Olomouc podzimní akci zaměřenou na prezentaci lesnictví. Pravidelně využíváme této příležitosti a účastníme se s naším stánkem, abychom návštěvníky oslovili zajímavými interaktivními prvky ze dřeva, hrami a kvízy. Účastníci se tak mohou dozvědět informace o lesním hos-

podání a k tomu si zasoutěžit v lesních poznávacích o zajímavé ceny. Tato výstava je vždy velmi pestrá díky účasti řady subjektů z lesnicko-dřevařské branže, které nabízejí zajímavé prezentace a divácky atraktivní doprovodné programy, jako například vystoupení sokolníků, umělecké řezbářství či vyřezávání s motorovou pilou.

Bezpečné dny v práci – SLŠ Žlutice

PEFC ČR je stálým partnerem a podporovatelem celostátního kola soutěže „Bezpečné dny v práci“, kterou vyhláší a organizuje Odborový svaz pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v ČR. Soutěž se letos bude konat **20. října** již tradičně na Střední lesnické škole ve Žluticích a je určena výhradně studentům středních lesnických škol. Je zaměřena především na ověření teoretických a praktických vědomostí z oblasti BOZP a poskytování předlékařské první pomoci. V teoretickém testu jsou pro soutěžící připraveny i otázky související s certifikací.

Ing. Andrea Skřivánková

Foto: Archiv PEFC 3x

PŘEDSTAVUJEME

Ing. Svatopluk Soucha

člen vedení regionální organizace SVOL pro Středočeský kraj, lesní rada a odborný lesní hospodář České dominikánské provincie

„V rodině jsem čtvrtá generace lesníků.“

K lesnické profesi mne přivedl přes myslivost můj táta. Pocházím z lesnické rodiny. Můj otec, dědeček i pradědeček byli lesníci a myslivci z povolání. Jsem tedy čtvrtá generace. Společně s ostatními lesníky jsem se v dnešních dobách ocitl uprostřed historicky nejnáročnějších situací – souvisejících se změnou klimatu, s kůrovcovou kalamitou... Je ale potřeba udržet si optimismus. Velmi mně v tom pomáhají setkání a konzultace s mými lesnickými kolegy, kteří řeší a řešili obdobné problémy při správě lesních majetků jako já. Nejvíce právě v rámci SVOLu. Dále je to určitě mnoho pozitivních věcí a počinů, které se nám za tak krátkou dobu podařily při hospodaření na církevním majetku, např. rekonstrukce lesních cest, úspěšná přirozená obnova na revíru Klucké Chvalovice a Znojmo. A také velká podpora ze strany vlastníků bratru dominikánů.

Lesní majetek zblízka

Česká dominikánská provincie je organizace spravující veškerý majetek dominikánského řádu v České republice. Jedná se o majetky provincie a klášterů. Jedna ze složek provincie je Lesní správa spadající pod ekonomický úsek.

Lesní správa je členěna na revíry Praha, Litoměřicko, Klucké Chvalovice a Znojmo. Naše lesy se nacházejí v kraji Ústeckém, Středočeském a Jihomoravském, v různých nadmořských výškách a lesních vegetačních stupních. První tři zmíněné revíry obhospodařuje provincie, na revíru Znojmo hospodaří organizace s názvem Klášterní správa Tvoříhráz s. r. o. Původně jsme začínali ve čtyřech, v současnosti jsme na správu lesního majetku dva. Já mám oblast Čechy a kolega Jan Trávníček Mo-

Úspěšná přirozená obnova jedle bělokoré – revír Klucké Chvalovice

ravu. Správa oblasti Čechy je velmi časově náročná. Celková výměra PUPFL 860 ha.

V revíru Praha jsou lesy přiléhající k městu Řevnice okres Praha-západ a obci Zadní Třebaň na okrese Beroun. Výměra PUPFL 9,38 ha.

Revír Litoměřicko je v kraji Ústeckém z větší části v CHKO České středohoří. Výměra PUPFL 158,05 ha. Tento revír byl nejvíce zasažen kůrovcovou kalamitou s největšími úkoly obnovy lesa, které brání spárkatá zvěř, která je v tomto regionu ve velmi vysokých stavech. Srnčí, dančí, černá, mufloní a vysoká – tzv. „Vražedný koktejl“, jak jsem tento stav nazval, je velkým problémem při úspěšné obnově lesa. Stav je katastrofální a situace dlouhodobě neudržitelná. Změna myslivecké legislativy a redukce zvěře v tomto případě jednoznačně nutná. Horší dostupnost

včetně terénu, špatný stav lesní cestní a odvozní sítě nám ztěžují hospodaření.

Revír Klucké Chvalovice s výměrou PUPFL 156,87 ha se nachází ve Středočeském kraji 12 km od Čáslavi. Majetek je souvislý, s dobrými přírodními podmínkami pro hospodaření a díky tomu byl zasažen kůrovcem oproti Litoměřicku jen částečně. Probíhá zde úspěšná přirozená obnova smrku a jedle. S hospodařením nám zde pomáhá LS Orlík nad Vltavou s. r. o., hospodařící na přilehlých lesních majetcích pana Karla a Jana Schwarzenberga. Tímto bych rád poděkoval Ivanu Bambuškarovi a Karlu Zierisovi za bezvadnou spolupráci.

Revír Znojmo o celkové výměře PUPFL 535,95 ha v Jihomoravském kraji je naším největším revírem. Druhá skladba je až na několik výjimek listnatá s převa-

hou dubu zimního. Úspěšně zde probíhá listnatá přirozená obnova.

SVOL a já

Stejně jako drtivá většina vlastníků vyhlížíme legislativní změny. Novelizace lesnické a myslivecké legislativy je podle mého názoru nutná. Tyto dva zákony je třeba novelizovat současně. Posílení pozice soukromého vlastnictví v lesnickém a mysliveckém hospodaření, zřízení lesních a mysliveckých úřadů jako pilířů funkční státní správy, větší benevolence při hospodaření a méně zásahů do lesnického hospodaření při rozhodování ze stran neziskových ekologických a ochranných organizací a ekologických aktivistů. To je dle mého názoru tím nejdůležitějším, co české lesnictví v současnosti potřebuje. Kůrovcová kalamita nám jasně stanovila pravidla hry na několik desetiletí dopředu a odhalila i další problémy lesnictví a myslivosti. Vlastníci lesa jsou nuceni v co v nejkratším termínu zajistit na velkých plochách obnovu lesa, při které vydávají nemalé finanční prostředky a rozhodujícím faktorem úspěšné obnovy lesa je spárkatá zvěř. Bez pomoci státu a finančních prostředků od státu bude lesnické hospodaření velmi svízelné.

Ve vyjednávání těchto záležitostí vnímám roli SVOLu jako zásadní a velmi přínosnou. Rozmýšlel jsem se, do které regionální organizace SVOLu se zapojím, a protože bydlím ve Středočeském kraji v Benešově u Prahy a kolegy ve vedení osobně znám již řadu let, tato kritéria rozhodla. Středočeský kraj je velmi hustě osídlený region České republiky s mnoha vlastníky lesa, zejména těch drobných. Proto je tu regionální organizace, která nabízí pomocnou ruku a bezplatný informační servis, o to více potřebná.

OTÁZKA NAVÍC

3 DOBRÉ DŮVODY, PROČ VSTOUPIT DO SVOL?

SVOL je organizace pro všechny nestátní vlastníky lesa bez rozdílu výměry a v tom je jedinečná.

Poskytuje všem členům informační servis stejně ať je vlastník malý nebo velký.

Každý hlas a každý názor je vyslechnut. Každému členovi je dán stejný prostor na vyjádření svého názoru.

Sdružování vlastníků je dobrým nápadem, ale musí mít jasná pravidla podložená zkušenostmi a praxí. Ve SVOLu jsem potkal mnoho kolegů – lesníků, kterých si velmi vážím za jejich slušnost, rozhled a provozní – lesnické zkušenosti, které předávají dál. Z osobností bych samozřejmě uvedl dlouholetého předsedu Františka Kučery, který už není mezi námi, současného předsedu Jiřího Svobodu, Radka Charváta, který neustále poukazuje na to, co trápí a bolí české lesnictví, a také Richarda Podstatzkého nebo pana Constantina Kinského ze Žďáru n. S. Když se přesunu do Komory církevních lesů, předčasně zesnulého Petra Skočdopole, prvního předsedu KCL, který se zasloužil o vznik komory, současného předsedu Petra Bláhu, Arnošta Bučka z ALSOL a spoustu dalších, kteří pracují pro blaho SVOL. Pokud bych mohl být pro SVOL přínosem i já, budu jedině rád.

S pozdravem LESU ZDAR !

Ing. Svatopluk Soucha

PŘÍŠTĚ:

Ing. Karel Bělohávek, jednatel Městské lesy Kraslice, spol. s. r. o.

BLAHOPŘEJEME

20. března oslavil osmdesáté narozeniny náš kolega, písecký rodák, lesník tělem i duší, emeritní ředitel Lesů města Písku a dlouholetý člen předsednictva SVOL Ing. Jiří Procházka.

Okolnost, že se narodil do rodiny uznávaného lesníka, láska a úcta k lesům a přírodě předurčily jeho budoucí profesní kariéru. Po absolvování Střední lesnické školy v Písku a Fakulty lesnické v Brně pracoval jako technik a později ředitel u Lesního závodu Protivín. Byl a je stále velkým odborníkem na školkařský provoz a pěstování lesa.

V roce 1992 začal připravovat navrácení lesního majetku města Písek. Od roku 1993 do roku 2008 byl prvním ředitelem nově vzniklé organizace Lesy města Písku. Fakticky tak navázal na práci svého otce. Organizační struktura a styl práce s důrazem na kvalitu, poctivost a lidskost funguje u lesů dodnes.

Lesy města Písku podaly mezi prvními obecními majetky přihlášku do SVOL a Jiří Procházka 14 let aktivně působil v jeho předsednictvu. Pro kolegy lesáky připravil řadu zajímavých seminářů a exkurzí zaměřených na problematiku pěstování a ochranu lesa v praxi.

Zdravý životní styl aktivního sportovce, dobrá mysl, mnoho kamarádů a velká rodina přispívají k tomu, že se pan Procházka dožívá kulatého jubilea v dobrém zdraví.

Foto: Archiv SVOL

Zájemci o členství ve SVOL jsou vítáni. Pro další informace se obraťte na naši kancelář v Pelhřimově, nebo navštivte webové stránky www.svol.cz. Sledovat nás můžete na Facebooku, YouTube a na Instagramu. Více o lesích také na našem webu www.kouzlolesa.cz